

Santeri Seppälä

Televisio SM-liigassa – historia ja nykypäivä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi AMK

Elokuvan ja television koulutusohjelma

Opinnäytetyö

2017

Tekijä(t) Otsikko	Santeri Seppälä Media SM-liigassa – historia ja nykypäivä
Sivumäärä Aika	39 sivua 5.5.2017
Tutkinto	Medianomi AMK
Koulutusohjelma	Elokuvan ja television koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Televisio- ja radiotyö
Ohjaaja(t)	TV-työn lehtori Aura Neuvonen
<p>Tässä työssä tarkastellaan median, varsinkin television, roolia suomalaisen jääkiekkoilun pääsarjassa, Liigassa. Aihetta tutkitaan sekä televisiointihistorian että jääkiekkotoimittajien näkökulmasta selvittäen samalla suomalaisen jääkiekkoilun ja Liigan historian vaiheita.</p> <p>Työ on kolmiosainen. Ensimmäinen ja toinen luku käsittelevät suomalaisen jääkiekkoilun historiaa ja jääkiekon vaiheita Suomessa sekä Suomen jääkiekon pääsarjan Liigan tarinaa.</p> <p>Toinen osuus käsittelee median, etenkin television, suhdetta Liigaan. Tässä osuudessa selvitetään, mitkä asiat ovat johtaneet nykyiseen tilanteeseen eli mahdollisuuteen televisioida kauden jokainen ottelu suorana lähetyksenä. Osuudessa pureudutaan televisiointioikeuksien lisäksi käytäntöihin ja katsojalukuihin.</p> <p>Kolmas osa perustuu Liigan parissa aiemmin tai nykyisin työskentelevien toimittajien haastatteluihin. Osuudessa pyritään selvittämään, mikä on median suhde Liigaan ja millainen rooli medialla on Suomen suosituimmassa palloilusarjassa.</p> <p>Opinnäytetyössä selviää, millainen on suomalaisen jääkiekkoilun historia ja millä tavalla media on historian saatossa ollut mukana rakentamassa suomalaista jääkiekkokulttuuria. Toimittajien vastausten avulla selviää jääkiekkoilun ympärillä pyörivän median osuus ja se antaa kuvan yksittäisen toimittajan roolista jääkiekkoilussa.</p>	
Avainsanat	Media, urheilu, jääkiekko, SM-liiga, Liiga, suomalainen jääkiekkoilu

Author(s) Title	Santeri Seppälä Television at the SM-liiga – history and present
Number of Pages Date	39 pages 5 May 2017
Degree	Bachelor of Arts
Degree Programme	Film and Television
Specialisation option	Television and Radio Broadcasting
Instructor(s)	Aura Neuvonen, Senior Lecturer
<p>This thesis analyzes the impact the media has had on Liiga, namely the Finnish Elite League of Hockey. The subject will be examined both with a telecast history and from the point of view of hockey reporters. In addition, also the history of the Finnish ice hockey and Liiga will be examined.</p> <p>The thesis consists of three parts: The first and the second chapters discuss the history of the Finnish ice hockey and the periods of hockey in Finland and also the story of the elite league, Liiga.</p> <p>The second part is about the television's and the Liiga's relationship. This part explains, which aspects have led to the present situation at Liiga, the opportunity to broadcast live every single game of the season. The chapter also focuses on the rights to telecast and on the viewer numbers.</p> <p>The third part is based on the interviews conducted by the journalists, who work or have worked with Liiga. This part discusses the relationship between the Liiga and the media and also depicts what kind of a role does the media play in the biggest sport league of Finland.</p> <p>The conclusion of thesis focuses on the history of the Finnish ice hockey and the Liiga and how has the media been involved when building the Finnish ice hockey culture. The answers of the journalists will give you an explanation what the media's role is and also paints a picture of the role of a single reporter in ice hockey.</p>	
Keywords	Media, sport, ice-hockey, SM-liiga, Liiga, Finnish ice-hockey

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Suomalaisen jääkiekkoilun ja Liigan historia	2
2.1	Jääkiekkoilu Suomessa	2
2.1.1	Jääkiekon alkuvaiheet Suomessa	2
2.1.2	Jääkiekko Suomen suosituimmaksi joukkueurheilulajiksi	3
2.1.3	Suomi suurten joukkoon	4
2.2	Liigan historia	5
2.2.1	Jääkiekon suomenmestaruuskilpailujen alkuvaiheet	6
2.2.2	Sotavuodet	7
2.2.3	SM-sarja sotien jälkeen	7
2.2.4	Suomalaisen jääkiekkoilun modernisointi	10
2.2.5	SM-liigan perustaminen	11
2.2.6	Kansainvälinen SM-liiga	11
2.2.7	SM-liiga nykypäivään	13
3	Televisio suomalaisessa jääkiekkoilussa	14
3.1	Radiosta ja sanomalehdistä TV-ruutuun	14
3.2	SM-liigan mukana televisiolähetykset	14
3.3	Kilpailua televisiointioikeuksista	16
3.4	Lähetykset MTV3:lle	17
3.5	SM-liiga Neloselle ja maksukanaville	18
3.6	Jääkiekon suosio 2010-luvun televisiossa	20
4	Toimittaja Liigassa	25
4.1	Media ja Liiga	25
4.2	Yksittäinen toimittaja Liigassa	26
4.3	Haastattelutilanteet Liigassa	29
4.4	Median ja liigan vuorovaikutuksen muutokset ja tulevaisuus	32
5	Johtopäätökset	33
	Lähteet	34
	Haastattelut	39

1 Johdanto

Tämän työ on kolmiosainen ja sen aiheina ovat suomalaisen jääkiekkoilun ja Suomen jääkiekon mestaruussarjan Liigan historia, median historia SM-liigassa, sekä Liigan parissa toimivien median edustajien tehtävät ja vuorovaikutus nykyisessä Liigassa.

Liiga on vuosittain Suomessa pelattava jääkiekon pääsarja, joka jakautuu runkosarjaan ja pudotuspeleihin. Suomenmestaruusmitaleista on kamppailtu kaudesta 1927-1928 asti. Liiga on aiemmin tunnettu myös SM-liigana ja SM-sarjana. Nykyisin sarjaa pelataan suljettuna, eli joukkueet eivät voi pudota pelillisesti alemmille sarjatasoille tai nousta sieltä Liigaan. Sarjassa on tällä hetkellä viisitoista joukkuetta.

Kaikkien aikojen menestyneimmät seurat tulevat Tampereelta. Tapparalla (ent. TBK) on seitsemäntoista ja Ilveksellä kuusitoista suomenmestaruutta. Tämän jälkeen menestyneimmät seurat ovat Turun Palloseura, Helsingin IFK ja Oulun Kärpät.

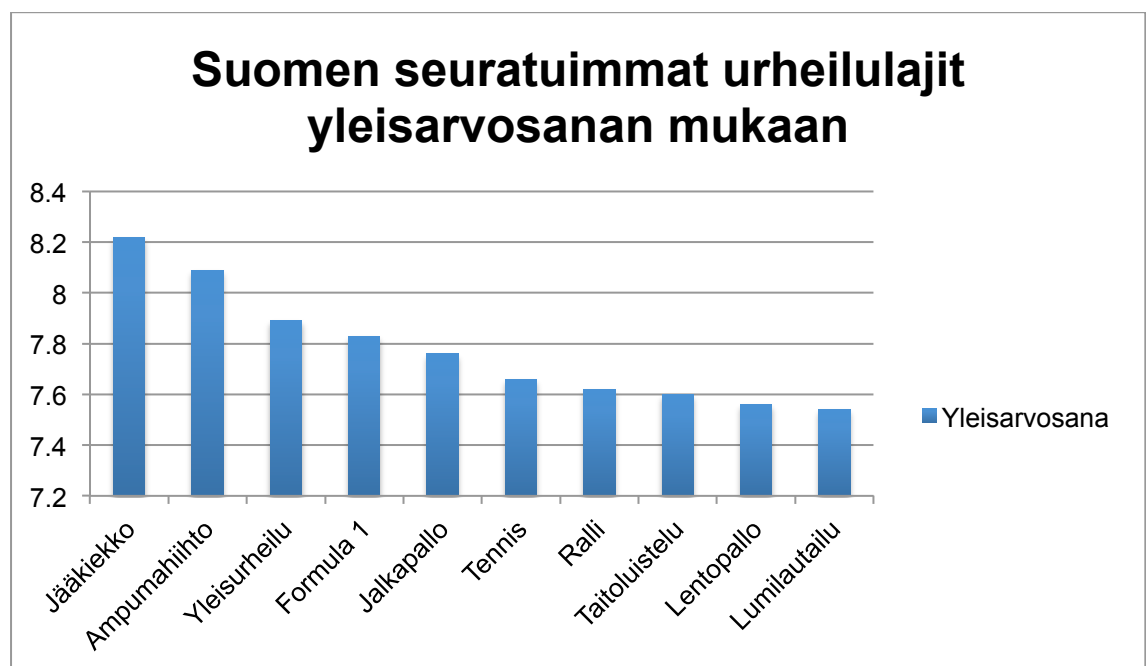
Mediassa jääkiekko on ollut perinteisesti isossa roolissa. Perinteisenä sarjan televisioijana Suomessa toimi Yleisradio, joka esitti SM-liigaa kanavillaan vuodesta 1975 vuoteen 1994. Tämän lisäksi SM-liigan edeltäjän, SM-sarjan otteluita näytettiin 60-luvulla ja 70-luvun alkupuolella satunnaisesti, yleisesti kuitenkin jälkilähettyksinä. Kolmoskanava tuli mukaan jääkiekkotoimintaan 1989 Yleisradion alaisuudessa. Kolmoskanavan seuraaja MTV3 lunasti yksinoikeudet SM-liigaan vuonna 1994 ja esitti suomalaisen jääkiekkoilun pääsarjaa aina vuoteen 2005 asti. Vaikka MTV3 olikin ottanut käyttöön myös maksulliset lähettykset kaudella 2003-2004, tapahtui todellinen murros maksukanaville siirtymiseen, kun lähettykset siirtyivät Canal+:lle 2005. UrhoTV piti oikeuksia hallussaan 2009-2013, jonka jälkeen Nelonen alkoi näyttämään otteluita Nelonen Pro kanavillaan. Nelonen esittää satunnaisia otteluita myös ilmaiskanavalla.

Internetissä esitettävät suorat lähettykset ovat tällä hetkellä myös arkipäivää. Tällä hetkellä Ruutu.fi-palvelu tarjoaa kauden jokaisen ottelut palvelun jäsenille. Sosiaalinen media on myös vahvasti esillä mediatalojen, Liigan ja seurojen kommunikoinnissa. Tunnelmia ja ottelun hetkiä jaetaan nopeammin, kuin ikinä aikaisemmin

2 Suomalaisen jääkiekkoilun ja Liigan historia

2.1 Jääkiekkoilu Suomessa

Jääkiekko on suomalaisessa urheilussa näkyvässä roolissa. Harrastajamäärältään se on Suomen suosituin urheilulaji. Aktiivisia harrastajia on noin 190 000 ja linsenssipelaajia yli 74 000. Suomessa on jääkiekkoseuroja 362, joihin sisältyy 3 295 joukkuetta. (Suomen Jääkiekkoliitto 2017a). Jääkiekko on myös Suomen seuratuin urheilulaji ja jääkiekon SM-liiga Suomen seuratuin palloilusarja.

Kuvio 1. Suomen seuratuimmat urheilulajit yleisarvosanan perusteella. Yleisarvosana koostu siitä, kuinka paljon suomalaiset seuraavat kyseistä lajia, millaiset mielikuvat lajeista vallitsee ja miten niiden arvostuksen uskotaan kehittyvän. (Taloustutkimus 2017).

2.1.1 Jääkiekon alkuvaiheet Suomessa

Englannissa 1800-luvulla kehitetty maahockey kulkeutui Brittiläiseen imperiumiin kuumuneeseen Kanadaan, missä siitä muotoutui jäällä pelattava peli, jossa pallo vaihtui kumikiekkoon ja pelikenttä oli kapeampi. Lajista käytettiin nimitystä ”hockey on ice” tai ”bandy”. Peli kulkeutui takaisin Britanniaan ja 1800-luvun lopussa Manner-Eurooppaan Ruotsiin ja Venäjälle, joissa lajia kutsuttiin myös yleisesti hockeyksi ja bandyksi. 1900-

luvun alkupuolella kiekkoa pelattiin Euroopassa jo Englannissa, Ranskassa, Saksassa ja Böömissä (nykyinen Tšekki). (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Suomen Urheilulehti uutisoi joulukuisessa numerossaan 1899 ”hockipelistä”, joka on tiettävästi varhaisin tieto jääkiekon peluusta Suomessa. Varmuudella ei kuitenkaan voida todeta, puhutaanko uutisessa nykyisen jääpallon kaltaisesta bandystä. Lehdessä kerrotaan pelaajien koettavan ”varstantapaisilla sauvoilla vihollisen vastustaessa, lyödä pyöreätä, jäätä myöten liikkuvaa kiekkoa vastapuolen portin läpi”. Toimittaja kuvaili peliä myös huvittavaksi. (Suomen Urheilulehti 2/1899, 136).

Jääkiekko otettiin olympialajiksi jo varhain, Antwerpenin kesäolympialaisissa 1920, ennen varsinaisten talviolympialaisten alkamista. Nämä olivat samalla ensimmäiset jääkiekon maailmanmestaruuskilpailut. Tämän jälkeen laji on ollut mukana jokaisissa talviolympialaisissa, ja maailmanmestaruudesta on kamppailtu vuosittain vuodesta 1930 lähtien, pois lukien sotavuodet. (Wikipedia 2017a).

1920-luvulla jääkiekko jäi Suomessa vielä jääpallon ja perinteisen luistelun varjoon. Laji alkoi kuitenkin kiinnostaa entistä enemmän, joten vuosikymmenen lopulla Suomen Luistinliitto otti jääkiekon viralliseksi kilpailulajikseen ja hankkiutui Kansainvälisen jääkiekkoliiton jäseneksi. Suomen palloliitto taas järjesti vuonna 1928 ensimmäiset jääkiekon suomenmestaruuskilpailut. Kahden lajiliiton kilpailutilanne sai Palloliiton muodostamaan maajoukkueen, joka kohtasi ensimmäisessä ottelussaan Helsingin Pallokentällä Ruotsin B-miehistön. Suomalaisista jääpalloilijoista koottu joukkue hävisi tällöin 8—1. Suomen Jäähockey-liitto perustettiin Suomen Palloliiton ja Suomen Luistinliiton toimesta 1929, ja nimi muutettiin Suomen Jääkiekkoliitoksi saman vuoden keväänä. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Maajoukkueen ensimmäiset meriitit löytyvät 1930-luvulta. Suomen ensimmäinen maaotteluvoitto tuli Virosta 1937 lukemin 2—1, ja 1939 Suomi debytoi maailmanmestaruuskisoissa Sveitsin Baselissa, tuloksena tosin pelkkiä tappioita. Olympialaisissa Suomen maajoukkue nähtiin ensimmäistä kertaa Oslon talviolympialaisissa vuonna 1952, eli samana vuonna, jolloin myös Helsinki isännöi kesäolympialaisia. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

2.1.2 Jääkiekko Suomen suosituimmaksi joukkueurheilulajiksi

Sisäradoista Suomessa päästiin nauttimaan ensimmäisen tekojääradan valmistuttua Tampereelle vuonna 1956, ja lähes vuosikymmen myöhemmin valmistui Hakametsän jäähallinakin tunnettu Tampereen jäähalli. Tampere isännöi vuoden 1965 maailmanmestaruuskisoja, joita varten jäähalli myös rakennettiin. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Tasoeroa parhaimpiin maihin oli vielä runsaasti, mutta sen kaventuminen näkyi selvästi 1960-luvulla. Ensimmäisen arvokisamitalin, euroopanmestaruuspronssin, maajoukkue onnistui saavuttamaan 1962. Suomi voitti 60-luvulla ensimmäistä kertaa niin Ruotsin, Tšekkoslovakian kuin Kanadankin, mutta ei vielä ”Punakoneena” tunnettua Neuvostoliiton joukkuetta. Historiallinen voitto nähtiin 1971 Neuvostoliiton omassa Izvestija-turnauksessa. Näin ollen Suomen maajoukkue oli onnistunut kaatamaan jokaisen suuren jääkiekkomaan. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Jääkiekosta muodostui Suomen suosituin joukkueurheilulaji. Harrastajamäärät lähtivät kasvuun, kun nuoret löysivät tiensä kiekkokaukaloihin, jääkiekkoilusta tuli Suomessa kannattavaa liiketoimintaa ja pelaajista ammattilaisia. Suomalaisia pelaajia nähtiin eurooppalaisissa pääsarjoissa, Veli-Pekka Ketola ja Heikki Riihiranta pelasivat WHA-liigassa Pohjois-Amerikassa ja ensimmäisenä suomalaisena Pohjois-Amerikan ammattilaisliigassa NHL:ssä kiekkoili Matti Hagman. Jari Kurri oli ensimmäinen suomalainen supertähti NHL:ssä voittaen viisi Stanley Cup-mestaruutta. Pelaajat kiinnostivat mediaa nyt myös kaukalon ulkopuolella. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a; Suomen jääkiekkoliitto 2017b).

2.1.3 Suomi suurten joukkoon

Jokavuotiset maailmanmestaruuskisat kiinnostivat suomalaista jääkiekkoyleisöä entistä enemmän, puhumattakaan talviolympialaisten jääkiekosta. Maajoukkueen työ kantoi vihdoin hedelmää Calgaryn talviolympialaisissa 1988, kun Suomi voitti alkulohkonsa ja sijoittui loppusarjassa Neuvostoliiton jälkeen toiseksi voittaen hopeaa, samalla maansa ensimmäisen olympiamitalin. (Yle 2007). Ensimmäinen maailmanmestaruusmitali näki päivänvalon 1992, kun Suomi selvitti turnauksen puhtaalla pelillä loppuotteluun asti, jonka hävisi Ruotsille 2—5. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Yksi suomalaisen urheilun juhlituimmista saavutuksista on vuoden 1995 maailmanmestaruus. Pitkä odotus päättyi Tukholmassa, kun Suomi kaatoi loppuottelussa Ruotsin

lukemin 1—4. Kansa kerääntyi juhlimaan maailmanmestareita seuraavana päivänä Helsingin Kauppatorille. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Kahdenkymmenen viime vuoden aikana Suomi on tasaisesti yltänyt mitalipeleihin, niin maailmanmestaruuskisoissa kuin olympialaisissakin ja voittanut toisen maailmanmestaruuden vuonna 2011. Suomen lukuisat jäähallit ja jääkiekkoa seuraava kansa ovat myös tarjonneet Suomelle monta mahdollisuutta isännöidä maailmanmestaruuskisoja. Suomi on järjestänyt kisat kahdeksan kertaa, joista kahdesti yhdessä Ruotsin kanssa. (Wikipedia 2017a).

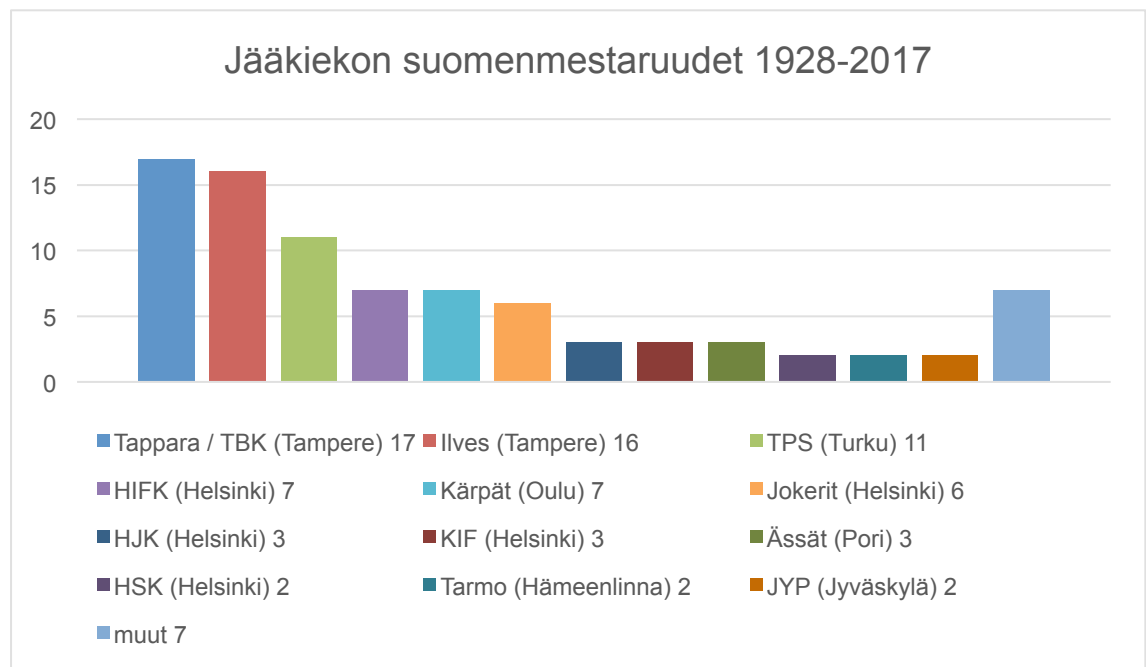
Naisten maajoukkue on ensimmäisestä maaottelustaan 1988 lähtien ollut jokaisissa arvokisoissa tasaisesti mukana mitaliotteluissa. Maailmanmestaruuskisoissa se on sijoittunut aina neljän parhaan joukkoon. (Wikipedia 2017b). Miesten alle 20-vuotiaiden maajoukkue on voittanut maailmanmestaruuden neljästi, alle 18-vuotiaat taas kolmesti. (Wikipedia 2017c; Wikipedia 2017d).

2.2 Liigan historia

Kotimainen jääkiekon pääsarja, SM-liiga, perustettiin vuonna 1975 sitä edeltäneen Jääkiekon SM-sarjan tilalle. Näin pääsarja erotettiin erilleen muusta jääkiekkotoiminnasta, josta huolehtii Suomen Jääkiekkoliitto. (Kauhala 2016a). Vuodesta 2013 lähtien pääsarja on tunnettu brändiuudistuksen myötä myös yksinkertaisesti Liigana. Liiga on nykyisin Suomen seuratuin urheilusarja. (Pääatalo 2015).

Liigaa edeltävällä SM-sarjalla on pitkä historia. Ensimmäinen sarjakausi pelattiin vuonna 1933, mutta jo vuodesta 1928 lähtien mestaruustittelistä kamppailtiin turnausmuodossa. Suomenmestaruusmitalit on tästä lähtien jaettu vuosittain, pois lukien yhtä leutoa talvea ja kolmea sotavuotta. (Wikipedia 2017e).

SM-liigan menestyksekkäimmät seurat löytyvät Pirkanmaalta. Yhteensä 35 kertaa mestaruus on mennyt tamperelaisseuralle. Tampereen Tappara on voittanut mestaruuden seitsemäntoista Tampereen Ilves kuusitoista kertaa. Lisäksi Kooveella (Tampere) ja Tampereen Palloilijoilla on yksi mestaruus kullakin. (Wikipedia 2017e).

Kuvio 2. Jääkiekon suomenmestarit vuosina 1928-2017. (Wikipedia 2017e).

2.2.1 Jääkiekon suomenmestaruuskilpailujen alkuvaiheet

Kotimaisen Liigan historia juontaa juurensa jo 1920-luvulle. Jääpallon varjossa suosiota kasvattanut jääkiekko sai ensimmäisen suomenmestaruutensa 1928, kun Suomen Palloliitto järjesti ensimmäisen jääkiekon Suomen mestaruuskilpailun. Kilpailu järjestettiin turnausmuodossa kuuden joukkueen kesken ja loppuottelu pelattiin Viipurissa Kronohagens IF:n (nykyisin Kiffen) ja Viipurin Reippaan välillä. Reipas voitti ottelun lukemin 5-1. (Suomen jääkiekkomuseo 2014a).

Turnausmuotoinen mestaruuskilpailu järjestettiin aina vuoteen 1933 asti, poikkeuksena 1930, jolloin turnaus peruttiin leudon talven vuoksi. Viimeisenä turnausvuotena joukkueita oli mukana ainoastaan neljä kappaletta. Alkuaikoina suomalaista jääkiekkoilua hallitsivat helsinkiläisseurat HJK (Helsingin jalkapalloklubi) ja HSK (Helsingfors Skridskoklubb). (Wikipedia 2017e).

Helsinkiläisjoukkueiden lisäksi 20- ja 30-luvuilla mukana oli joukkueita vain suuremmista kaupungeista, Tampereelta, Viipurista ja Turusta. Vuonna 1938 myös Hämeenlinnan Tarmo liittyi mukaan pääsarjatoimintaan. Aluksi joukkueet rakennettiin pitkälti jääpall-

pelaajista ja moni joukkueen jäsen oli mukana myös seuran jääpallotoiminnassa. (Wikipedia 2017f).

Kaudesta 1933-1934 lähtien mestaruus on ratkottu sarjamuodossa. Aluksi joukkueiden määrä vaihteli neljästä viiteen, kunnes 1938 sarja laajennettiin seitsemään joukkueeseen. Sarjan kokoa ei kuitenkaan tässä vaiheessa oltu vielä tarkasti määritelty, joten seurojen määrä saattoi vaihdella vuosittain. Yli neljänkymmenen vuoden aikana, jolloin sarja kulki nimellä SM-sarja, joukkueita oli kolmesta kuuteentoista. (Wikipedia 2017f).

2.2.2 Sotavuodet

Tampereen Ilves ja Helsingin Kronohagens IF olivat ottaneet johtavat aseman suomalaisessa jääkiekkoilussa 1930-luvun lopulla. Ilveksen kapteenina toimi yksi Suomen tunnetuimmista jääkiekkoilijoista, Jussi Tiitola, joka voitti sarjan maalikuninkuuden kolmena kautena perättäin. Kausi 1939-1940 jouduttiin perumaan Talvisodan sytyttyä. Moni jääkiekkoilija oli mukana rintamalla, myös Tiitola, joka kaatui Suurselän metsissä joulukuussa 1939. (Wikipedia 2017g).

Sarjaa pystyttiin jatkamaan seuraavalla kaudella, mutta jälleen kausi 1941-1942 peruttiin, tällä kertaa Jatkosodan vuoksi. Joitakin yksittäisiä ystävyysotteluita suoritettiin asemasodan aikana. Seuraavana kautena olosuhteet mahdollistivat epävirallisen sotasarjan pelaamisen, kunnes huonot sääolosuhteet ja pelaajien lomaesteet katkaisivat kauden. (Honkavaara 1961, 30). Myös kausi 1943-1944 jäi kesken, kun Kaisaniemen kenttä Helsingissä tuhoutui Neuvostoliiton suurpommituksissa. Ilvekselle annettiin tässä vaiheessa mahdollisuus vielä mestaruuteen, mikäli se pystyisi voittamaan kaksi otteluaan Tarmoa ja Kronohagens IF:ää vastaan. Toista ottelua edeltäneenä yönä pommitus katkaisi kuitenkin liikenneyhteydet Tampereelle, joten ottelu jäi pelaamatta ja myöskään tällä kaudella suomenmestaruutta ei jaettu. (Wikipedia 2017h).

Vaikka Lapin sota oli vielä käynnissä, pystyttiin seuraava kausi viemään loppuun asti. Ilves palasi tällöin mestariksi. Tästä lähtien jääkiekon suomenmestaruus on ratkaistu joka vuosi. (Honkavaara, 1961, 28-38).

2.2.3 SM-sarja sotien jälkeen

Sodan jälkeiset vuodet aina 1960-luvun alkuun olivat pitkälti kahden tamperelaisjoukkueen, Ilveksen ja Tapparän (TBK) kulta-aikaa. 1945-1962 vain Hämeenlinnan Tarmo ja Turun Palloseura pystyivät nappaamaan mestaruuden tamperelaisten hallitessa, Tarmo kahdesti. (Wikipedia 2017e).

Sotien jälkeen seurojen määrä Suomessa kasvoi, ja mestaruussarjassa käyttöön otettiin sarjajärjestelmä, jossa sarjan huonoimmat joukkueet putoavat alemmalle sarjatasolle ja tätä vastoin alemman sarjataso parhaat joukkueet nousevat mestaruussarjaan. Varusteet ja olosuhteet olivat nykypelaajiin verrattuna vielä alkeellisia. Pelikenttänä toimi luonnonjää ja leutoina talvina joukkueet pelasivat sarjakauden aikana saman verran otteluita, kun nykykiekkoilijat pelaavat parissa viikossa. (Kauhala 2016b).

1950-luvulla suomalainen jääkiekkokartta laajeni, kun mukaan mestaruussarjaan nousi joukkueita myös muualta Suomesta; Lukko Raumalta, KuPS ja KalPa Kuopiosta, Jymy-Kiekko ja Hermes Kokkolasta, SaiPa Lappeenrannasta sekä Peli-Karhut Kotkasta. Sarjaa siirryttiin pelaamaan kahteen lohkoon, joiden voittajat kohtaavat loppuottelussa runkosarjan päätyttyä. Takaisin yhden lohkon runkosarjajärjestelmään siirryttiin takaisin 1959, ottelumäärän noustessa kahdeksaentoista per joukkue. (Wikipedia 2017f).

Joukkue	Kaupunki	Kaudet
Viipurin Reipas	Viipuri	1927-29, 1931-32
Tampereen Palloilijat	Tampere	1927-32, 1945-46
Helsingin jalkapalloklubi	Helsinki	1927-47, 1948-55, 1956-66, 1970-73
Helsingin Palloseura	Helsinki	1927-29, 1932-34
Kiffen (Kronohagens IF)	Helsinki	1927-29, 1935-47, 1949-53
Helsingin IFK	Helsinki	1927-29, 1949-56, 1957-63, 1964-1966, 1967-2017
I.F. Start	Helsinki	1928-1929
Tampereen Pyrintö	Tampere	1928-1931,
Åbo IFK	Turku	1928-31, 1936-41, 1944-46, 1947-48
Viipurin Palloseura	Viipuri	1928-1929
Turun Riento	Turku	1930-31, 1937-41
Tampereen Ilves	Tampere	1931-1954, 1955-2017
Helsingfors Skridskoklubb	Helsinki	1931- 36, 1938-49
Hämeenlinnan Tarmo	Hämeenlinna	1938-59

Turun Palloseura	Turku	1940-48, 1952-62, 1963-68, 1969-2017
Tappara / Tammerfors Bollklubb	Tampere	1942-65, 1966-2017
Karhu-Kissat	Helsinki	1942-45, 1946-47, 1948-49, 1950-57, 1973-74
Turun Pallokerho	Turku	1946-1950
Arsenal	Helsinki	1948-49
Hämeenlinnan Pallokerho	Hämeenlinna	1949-50, 1951-60, 1983-84, 1988-2017
Rauman Lukko	Rauma	1950-53, 1954-55, 1958-67, 1968-72, 1973-83, 1984-2017
Tampereen Pallo-Veikot	Tampere	1950-51, 1952-53, 1962-63
Koovee	Tampere	1950-51, 1953-57, 1958-80
Turun Pyrkivä	Turku	1951-53
Kuopion Palloseura	Kuopio	1953-54
Kymin Palloilijat (Peli-Karhut)	Kotka	1954-1956
Töölön Vesa	Helsinki	1955-1958, 1960-61, 1962-1964
Kokkolan Jymy	Kokkola	1956-58
Kalevan Pallo	Kuopio	1957-59, 1961-62, 1986-99, 2005-17
Saimaan Pallo	Lappeenranta	1959-69, 1972-73, 1974-1975, 1980-86, 1988-91, 1997-2017
Kokkolan Hermes	Kokkola	1959-60, 1966-67
Oulun Kärpät	Oulu	1960-61, 1965-66, 1967-68, 1977-89, 2000-17
Porin Karhut	Pori	1961-67
Warkauden Urheilijat	Varkaus	1963-64
Rosenlewin Urheilijat-38	Pori	1964-67
TuTo Hockey / Turun To-verit	Turku	1965-1975, 1994-96
Pelicans / Lahden Reipas / Kiekkoreipas / Hockey-Reipas / Reipas Lahti	Lahti	1965-1970, 1976-85, 1990-94, 1999-2017

Savonlinnan Pallokerho	Savonlinna	1966-67, 1968-71
Upon Pallo	Lahti	1967-69
Porin Ässät	Pori	1967-89, 1990-2017
Vehmaisten Urheilijat	Tampere	1968-69
Helsingin Jokerit	Helsinki	1969-87, 1989-2014
Hilpara	Tampere	1969-70
Kiekko-67	Turku	1970-71
Jokipojat	Joensuu	1971-72, 1989-90, 1991-92
Vaasan Sport	Vaasa	1975-76, 2014-17
Forssan Palloseura	Forssa	1975-77
JYP / JyP HT	Jyväskylä	1985-2017
KooKoo	Kouvola	1987-90, 2015-17
Espoon Blues / Kiekko-Espoo	Espoo	1992-2016
Mikkelin Jukurit	Mikkeli	2016-2017

Kuvio 3. Kaikki suomenmestaruustasolla esiintyneet joukkueet. (Wikipedia 2017f; Wikipedia 2017i).

2.2.4 Suomalaisen jääkiekkoilun modernisointi

1950-luvun lopussa jääkiekkoilun eteen alettiin tehdä työtä yhä määrätietoisemmin. Tekojääaikaan siirryttiin Tampereella 1956 ja Helsingissä kaksi vuotta myöhemmin. Lopuille pääsarjatason paikkakunnille tekojää ilmestyi seuraavalla vuosikymmenellä. (Kauhala 2016b).

Tärkeä vaihe modernisoinnissa oli jäähallien rakennus. Tampereen Hakametsän halli sai kunnian olla Suomen ensimmäinen jäähalli, kun se valmistui 1965 maailmanmestaruuskisoja varten. Alun perin kisat piti järjestää Helsingissä, mutta jäähallin valmistuminen viivästyi seuraavaan vuoteen. Myös muiden paikkakuntien tekojääitä ja niiden katsomoja katettiin 1970-luvulla. Kun Turun Kupittaaan halli katettiin 1973, oli SM-sarjan kiekkoilu siirtynyt lopullisesti sisälajiksi. Suomalainen jääkiekkoilu omaksui myös kanadalaiset säännöt ja pelityylin. (Kauhala 2016b).

Jääkiekkjoukkueet eivät enää koostuneet jääpalloilijoista, vaan suurimmalle osalle jääkiekko toimi ykköslajinaan. 1960-luvulla pelaajat ja valmentajat olivat vieläkin riippuvaisia siviiliansioistaan, mutta parantuneet katsomo-olosuhteet ja lisääntynyt pelimäärä kasvattivat joukkueiden rahavirtaa. Jääkiekko oli Suomessa siirtynyt puoliammattilaisuuteen. (Kauhala 2016b).

Joukkuemäärä vakiintui ensin kymmeneen, sitten kahteentoista SM-liigan laajennuttua 1965. Tamperelaisten suvereeni hallinta jääkiekkokentillä oheni 1960 -ja 70-lukujen taitteessa juuri tekojäiden ja jäähallien ansiosta, kun kaikilla seuroilla oli lähes samat harjoittelumahdollisuudet. Ensin mestariksi nousi Rauman Lukko. Tätä seurasi muiden Satakunnan joukkueiden, Porin Karhujen ja RU-38:n mestaruudet ja näistä kahdesta joukkueesta yhdistetyn Ässien mestaruus. Mestaruutta juhlittiin myös Helsingissä, kun Helsingin IFK nousi voittoon vuosina 1969, 1970 ja 1974, sekä Jokerit 1973. (Wikipedia 2017e).

2.2.5 SM-liigan perustaminen

Vaikka olosuhteet olivat parantuneet huomattavasti, mestaruussarjan organisaatio ei ollut samalla tasolla. SM-sarja toimi Jääkiekkoliiton alla. Liitto päätti kevätkokouksessaan pelijärjestyksen ja joukkuemäärät lyhyellä aikataululla, eikä seuroilla ollut liittokokouksessa lähes lainkaan sananvaltaa. Seurat kritisoivat päätöksenteon ailahtelevuutta ja seurojen näkökulmasta myöhäistä aikataulua. Myöskään Jääkiekkoliitto ei ollut tyytyväinen vallitsevaan tilanteeseen, joten se alkoi vuonna 1974 pohtimaan organisaatiomuutosta. (Kauhala 2016a).

Liittohallitus hyväksyi Jääkiekkoliiton kehityssuunnitelman maaliskuussa 1975. Suunnitelmassa mestaruustaso eriytetään omaksi elimekseen, SM-liigaksi ja muu jääkiekko-toiminta jää Jääkiekkoliiton alaisuuteen. Toukokuussa perustettiin virallisesti SM-liiga. Jääkiekkoliiton ja SM-liigan välillä säilyi kuitenkin tiivis yhteistyö. Tästä esimerkkinä sarjasta putoaminen ja nousu, jossa joukkueet siis samalla vaihtoivat SM-liigasta liiton alaisuuteen ja toisin päin. (Kauhala 2016a).

2.2.6 Kansainvälinen SM-liiga

Tämän päivän suurjoukkueet alkoivat hallita liigakarttaa SM-liigaa. Mestaruus pysyi vuosina 1975-2003 aina Turussa, Helsingissä tai Tampereella, lukuun ottamatta kahta mestaruutta, jotka voittivat Kärpät ja Ässät. Ensimmäinen vuosikymmen SM-liigassa oli varsinkin Tampereen Tapparalle sen historian niin sanottu toinen kulta-aika, kun se vuosien 1974 ja 1988 välillä voitti peräti kahdeksan mestaruutta ja kaksi hopeamitalia. (Tappara 2016).

Koska joukkueet siirtyivät yhä ammattimaisempaan suuntaa, monien paikkakuntien pienemmät joukkueet jäivät mestaruusjoukkueiden tasosta jälkeen. Ne putosivat pelaamaan alemmille sarjatasoille, tai seurojen jääkiekkotoiminta lopetettiin tai liitettiin toisiin seuroihin. Esimerkiksi Tampereella nähtiin mestaruustasolla SM-sarja-aikaan kymmenkunta joukkuetta, SM-liigan aikana Ilveksen ja Tapparan lisäksi vain Koovee ylsi hetkellisesti mestaruussarjaan. Sama ilmiö oli havaittavissa myös Turussa ja Helsingissä. (Wikipedia 2017f; Wikipedia 2017i).

SM-liigan pelaajia alkoi liikkua Pohjois-Amerikkaan. Suomensukuisista pelaajista Albert Pudas oli kiekkoillut NHL:ssä jo 1926-1927 ja Pentti Lund 1948-1953, mutta molemmat olivat varttuneet Kanadassa ja saaneet kiekkokasvatuksensa sieltä. Helsingin IFK:n kasvatti Matti Hagman siirtyi ensimmäisenä suomalaisena SM-liigassa oppinsa saaneena pelaajan pohjoisamerikkalaiseen NHL:ään (National Hockey League), Boston Bruinsin riveihin. (Quanthockey 2017a). Porin Ässien tähdet Pekka Rautakallio ja Veli-Pekka Ketola matkustivat silloiseen NHL:n kilpailijaan, WHA:han (World Hockey Association). (Quanthockey 2017b). 1980-luvulla NHL:ssä nähtiin jo kymmeniä suomalaisia. (Quanthockey 2017a).

Myös SM-liiga kiinnosti ulkomaalaispelaajia. Jo kaudella 1940-1941 nähtiin Kronohagens IF:n riveissä unkarilainen László Róna. (International Hockey Wiki 2017). Yliopistosarjoja Kanadassa pelannut Gerald Sullivan taas oli ensimmäisenä ulkomaalaisena pelaajana sarjan paras pistemies kaudella 1964-1965. Kuitenkin vasta SM-liigan aikoina muualta tulleet pelaajat vakiinnuttivat paikkansa kaukalossa. 70-luvulla SM-liigassa nähtiin 16 ulkomaalaista pelaajaa, suurin osa Pohjois-Amerikasta ja yksi Neuvostoliitosta. 80-luvulla muualta tulleet pelaajia nähtiin jo 90. Vielä tällöin suurin osa pelaajista oli kanadalaisia, mutta 1990-luvun taitteessa kommunismin päätyttyä Tšekkoslovakiassa ja Neuvostoliitossa Neuvostoliiton hajottua, ulkomaalaispelaajista suurin osa saapui Tšekistä ja Venäjältä. (Wikipedia 2017j).

Kaudella 1988-1991 SM-liiga laajennettiin kahdentoista joukkueen suuruiseksi. 90-luvulla SM-liigan kaukaloita hallitsivat pääosin Turun Palloseura Hannu Jortikan alaisuudessa, sekä Helsingin Jokerit, jonka pääomistuksen taustaryhmineen hankki Harry Harkimo. Harkimon ideoima Hartwall Arena valmistui Helsinkiin 1997 ja siitä tuli samalla Suomen suurin jäähalli. (Kausala 2016c; Kausala 2016d; Kausala 2016e; Kausala 2016f; Kausala 2016g).

2.2.7 SM-liiga nykypäivään

SM-liigan joukkuemäärä nousi kolmeentoista ja samalla Liiga siirtyi kaudella 2000-01 suljetun sarjan käytäntöön, eli mestaruussarjan viimeiset joukkueet eivät enää putoa alemmille sarjaportaille ja sitä vastoin toiseksi korkeimmalta sarjatasolta, Mestiksestä, ei nouse joukkueita SM-liigaan ilman Liigan erillistä päätöstä. Sarjan joukkuemäärää nostettiin jälleen kaudella 2005-06, jolloin KalPa nousi mukaan SM-sarjaan. Sarja avattiin uudelleen nousukarsinnoille, mutta kaudella 2013-2014 Liiga muutettiin jälleen suljetuksi. Tämä on aiheuttanut voimakasta kritiikkiä, kun sarjataulukon häntäpäässä olevat joukkueet myyvät tai lainaavat huippupelaajansa kauden loputtua menetettyään mahdollisuudet pudotuspeleihin, mutta he eivät myöskään voi pudota sarjasta. Näin ollen näiden otteluiden kiinnostus katsojien silmissä laskee ja kärkipään joukkueet saavat etua näitä vastustajia vastaan. Suljettua Liigaa taas on perusteltu muun muassa sillä, että alemmalta sarjatasolta nouseva joukkue ei ehdi taloudellisesti ja pelillisesti rakentaa mestaruustason edellyttämää joukkuetta, mikäli se saa varmistuksen nousulle vasta karsinnoissa. Viimeisenä kolmena sarjakautena Liigaan on nostettu ”kabinettipäätöksellä” ilman karsintoja mukaan Mestiksestä Vaasan Sport, Kouvolan Koo-Koo ja Mikkelin Jukurit. (Wikipedia 2017k).

Vuonna 2000 sarjaan takaisin noussut Kärpät hallitsi suvereenisti vuosituhannen alkua. Se oli vuosien 2002-2009 aikana aina mitaleilla, voittaen neljä mestaruutta, kaksi hopeaa ja yhden pronssin. Kunnia tästä voidaan antaa päävalmentaja Kari Heikkilälle, joka alkoi rakentaa joukkueesta kestmomenestyjää heti liiganousun jälkeen. (Oulun Kärpät 2016).

Viimeisin vuosikymmen on osoittanut Liigan tasaisuuden. 2010-luvulla mestaruuteen ovat yltäneet TPS, HIFK, JYP, Ässät sekä Tappara ja Kärpät kahdesti.

SM-liigan näkyvin muutos suljetun sarjan ja sarjan laajentamisen lisäksi on ollut organisaatiouudistus, jossa perinteinen SM-liiga nimitys vaihtui yksinkertaisemmaksi Liigaksi. Samalla Liigan visuaalinen ilme muuttui, kuten pitkään käytössä ollut logo ja Liigan internetsivut. (Ylä-Anttila 2013).

Ensimmäinen suomalainen joukkue liittyi ulkomaiseen pääsarjaan, kun Harry Harkimo ilmoitti Jokerien siirtyvät Venäläiseen KHL-sarjaan kaudeksi 2014-15. Liiga onkin joutunut kamppailemaan näkyvyydestään suurempien ulkomaisten sarjojen vieressä. (Ilta-Sanomat 2013).

3 Televisio suomalaisessa jääkiekkoilussa

3.1 Radiosta ja sanomalehdistä TV-ruutuun

Jääkiekko oli Suomessa saanut ensimmäisen mainintansa mediassa jo vuonna 1899 Suomen Urheilulehdessä huhtikuun numerossa. Maajoukkueen syntymisen ja suomenmestaruussarjan myötä median kiinnostus jääkiekkoilusta lisääntyi ja siitä kirjoitettiin yhä enemmän. Suomalaista jääkiekkokirjaa alkoi toimittamaan Ilveksen entinen pelaaja Aarne Honkavaara vuonna 1961. (Suomen Jääkiekkomuseo 2014b).

Jääkiekko-ottelun kokemus oli pitkään mahdollista nähdä vain paikan päällä. Sanomalehtien ja radion ohelle Suomessa ilmestyi televisio 1950-luvun puolivälissä, ja jääkiekkoa päästiin seuraamaan Suomen televisiossa ensimmäistä kertaa 1961 Sveitsin maailmanmestaruuskisoissa. SM-sarjan aikoihin kiinnostus kotimaisen jääkiekkoilun seuraamiseen tai sen televisiointiin ei ollut suuri. 1960-luvulta 1970-luvun alkuun otteluita esitettiin yleensä jälkilähetyksinä päivän viiveellä, mutta kaudessa saatettiin näyttää myös suorana lähetyksenä pari ottelua. (Wikipedia 2017l).

3.2 SM-liigan mukana televisiolähetykset

KANAVA	VUOSI
Yleisradio	1975-1994
Kolmoskanava / MTV3	1989-2005

Nelonen	2005-2018
Canal+	2005-2009
URHOtv	2009-2013

Kuvio 4. Jääkiekon SM-liigan televisiointioikeudet. (Wikipedia 2017I).

SM-sarjan vaihduttua SM-liigaksi 1975 alkoi myös televisioitujen otteluiden määrä kasvaa. Aluksi pelejä oli kuitenkin vähän. SM-liigan ensimmäisellä kaudella otteluita televisioitiin vain kolme kappaletta, esimerkiksi kevään finaaleja ei näytetty televisiosta lainkaan. (Jatkoaika 2014).

Liigan ensimmäinen tv-ottelu oli marraskuussa 1975 ottelu Ilveksen ja Jokerien välillä. Yleisradiolta saatu korvaus ottelusta maksettiin suoraan Ilvekselle korvaukseksi menetyistä lipputuloista. SM-liigan silloisen toimitusjohtajan Kalervo Kummolan mukaan otteluiden televisiointi voitiin järjestää vain kotijoukkueen suostumuksella ja Yleisradiolta saatu korvauslähetyksestä maksettaisiin kokonaisuudessaan korvauksena menetyistä lipputuloista kotijoukkueelle. Yleisradio ei pitänyt SM-liigan ehdotuksesta, eikä SM-liigan ensimmäisinä vuosina niin Yleisradiolla kuin SM-liigallakaan ollut halua kehittää televisiointia liigakaukaloissa. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017I).

Alkuaikoina myös HTV (Helsingin Kaapelitelevisio Oy) sekoitti televisiointioikeuksia, sillä oli sopimukset helsinkiläisseurojen IFK:n ja Jokerien otteluista. Yleisradion oli määrä esittää kaudella 1976-1977 neljä ottelua, joista kahdessa toisena joukkueena olisi joko IFK tai Jokerit. HTV halusi pitää kiinni näistä joukkueista, mutta tarjosi yhtä Jokerien ottelu Yleisradiolle siirtosummaa vastaan. Vastineeksi Yleisradio ei saisi esittää enää helsinkiläisseurojen otteluita kuluvalle kaudella, pois lukien SM-liigan finaalit. Vaikka Yleisradio saikin esittää kyseisen ottelun, lopulta edes yhtäkään pudotuspeliottelua ei televisioitu Yleisradion kanavilla. (Jatkoaika 2014).

Otteluita Yleisradion puolella selosti pääosin legendaarinen jääkiekkoselostaja Antero Karapalo. Televisioitujen otteluiden määrä pysyi vähäisenä aina 1980-luvun puoliväliin saakka. Otteluita televisioitiin kaudessa yleisesti alle kymmenen, jonka lisäksi kevään finaalisarjasta nähtiin pari ottelua. (Jatkoaika 2014). Esimerkiksi vuosien 1980 ja 1985 välillä televisiosta nähtiin 32 SM-liigan ottelua. (Mennander & Mennander 2004).

3.3 Kilpailua televisiointioikeuksista

1980-luvun lopulla Yleisradion kilpailijaksi jääkiekon televisioinnissa muodostuivat kaapelikanavat ja Kolmoskanava. Yleisradion ja Suomen Valtakunnan Urheiluliiton sopimus Yleisradion toiminnasta liikunnan ja urheilun joukkotiedotuksessa astui voimaan 1987, mutta Jääkiekkoliitto tai SM-liiga eivät koskaan allekirjoittaneet kyseistä sopimusta. (Jatkoaika 2014).

Ongelmaksi sopimuksessa Yleisradion kanssa muodostui jäähallissa, pelipaidoissa ja jäällä olevat mainokset, jotka sotivat Yleisradion mainoksettomuutta vastaan. Yleisradion kanssa tehtävä sopimus olisi vaatinut kaksinkertaistamaan Yleisradion maksamaa korvausta ottelulähetyksistä, jos mainokset olisi poistettu. Lisäksi SM-liiga vaati saada televisiolähetyksiin vähintään kuusi runkosarjaottelua, jotta jokaisella joukkueella olisi kauden aikana vähintään yksi televisio-ottelu. 1988 SM-liigalla olikin Yleisradion lisäksi vakavasti pohdinnassa sopimuksen teossa myös kaapelitelevisio ja Kolmoskanava. Kaapelitelevision kautta mainonta olisi ollut vapaampaa ja Kolmoskanava oli kiinnostunut esittämään jopa kymmenen ottelua runkosarjan aikana. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017).

SM-liiga päättyi lopulta neuvotteluihin Yleisradion kanssa ja mainonnan rajoittamiselle annettiin siirtymäaika kahdesta kolmeen vuoteen. Soulin olympialaiset kuitenkin viivästyttivät varsinaisia otteluneuvotteluita ja lykkäsivät mainossopimuksia. Kolmoskanava ei sallinut televisiointia mainoksettomuuden takia ja Kolmosen ja SM-liigan välillä sovitut alkukauden televisio-ottelut jätettiin lähettämättä. (Wikipedia 2017).

Sopimuksen lykkääntyminen johti riitatilanteeseen osapuolien välillä, ja jännitteiden kiristyminen huipentui niin sanottuun Musta Perjantaihin lokakuussa 1988. Yleisradio alkoi boikotoimaan tuloksettomien neuvotteluiden jälkeen SM-liigaa Urheiluruudussa, jossa se antoi enemmän ruutuaikaa ensimmäisen divisioonan otteluille. Yleisradio myös lopetti aiemmin kaudella sovitun Online-yhteyden. (Wikipedia 2017).

Asiasta päästiin sopuun kuitenkin marraskuussa, jolloin loppukaudeksi Yleisradio tarjoutui näyttämään viisi ottelua, joista kolme Kolmoskanavalla. Tämän lisäksi finaalisarjan mahdollisesta seitsemästä ottelusta esitettäisiin jokainen neljännessä ottelusta eteenpäin. (Wikipedia 2017).

Koska Yleisradiolla oli vielä monopoli suomalaisessa televisioinnissa, ei SM-liiga voinut suoranaisesti kääntyä toisten kanavien puoleen. Yleisradion alainen Kolmoskanava oli kuitenkin edelleen kiinnostunut otteluiden televisioinnista. SM-liiga allekirjoittikin sopimuksen Yleisradion ja Kolmoskanavan kanssa. Tarkoituksena oli, että Kolmoskanava esittää kolmekymmentä ottelua kausien 1988-1991 aikana. Tämän lisäksi myös SM-liigan ja Kolmoskanavan valitsemat pudotuspelit näytettäisiin, mikäli Yleisradiolla ei ollut ohjelmapaikkoja näille vapaana. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017).

SM-liiga vaati kuitenkin lopulta vähintään kahtakymmentä ottelua kautta kohti. Tämä toteutui 1990, mutta ottelumäärät ja mainonnan vapaus ajoivat osapuolet taas riitatilanteeseen. Kolmoskanava lopettikin hetkellisesti otteluiden lähettämisen riidan seurauksena ja näytti otteluita vain silloisessa Sporttisportissa. Boikotoinnin ainoat hyötyjäosapuolet olivat kaapelikanavat, muun muassa HTV, joka näytti helsinkiläisseurojen IFK:n ja Jokerien otteluita Yleisradion boikotoinnin aikaan. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017).

SM-liiga oli myös sarjan perustamisesta lähtien visioinut omasta kaapelikanavastaan, Urheilukanava Oy:stä, jonka omistajina olisi SM-liiga ja seurat. Tämä olisi vaatinut SM-liigalta suurta investointia televisiointiin ja mediahenkilökuntaan. Idea oman kaapelikanavan perustamisesta kaatui kuitenkin viimeistään sopimukseen Kolmoskanavan kanssa. Boikotin jälkeen ottelulähetykset siirtyivät entistä enemmän Kolmoskanavan puolelle. (Wikipedia 2017).

3.4 Lähetykset MTV3:lle

Kolmoskanavan jääkiekkoformaatti Hockey Night näytti SM-liigan otteluita suorana viikonloppuisin kaudesta 1989-1990 lähtien. Hockey Night nousi heti kansan suosioon ja ohjelma voitti heti ensimmäisellä kaudellaan parhaalle jääkiekkotoimittajalle myönnettävän Jouko Autero -palkinnon. MTV Oy:n hankittua Kolmostelevisio AB:n osakeenemmistön, yhdistyi yritykset uudeksi MTV3 kanavaksi vuonna 1993. Hockey Night -lähetykset jatkuivat näin ollen MTV3:sen kautta. (Wikipedia 2017).

Hockey Night toi kansan tietoisuuteen sen alkuaikoina selostaja Pentti Lindgrenin ja hänen kommentaattorinsa Kimmo Leinosen ja Pekka Järvelän. Yleisradio lopetti jääkiekon SM-liigan näyttämisen vuonna 1994, jolloin sarjan oikeudet olivat siirtyneet täysin MTV3:n valtaan. Lindgrenin selostuksen korvasi Mika Saukkonen kommentaattorinaan Timo Jutila, studioisäntänä toimi Kari Tyni. Myös Mikko Grönman ja Inka Korho-

nen nähtiin formaatissa toimittajina. Suomalaisten mieleen ovat piirtyneet vahvasti tunnuksenomaiset oranssit takit, jotka Hockey Nightin juontajilla nähtiin lähetyksissä. Hockey Nightissä nähtiin myös vierailevina kommentaattoreina useita suomalaisia entisiä jääkiekkopelaajia, kuten Jari Kurri ja Raimo Summanen. Suosittu ohjelmaformaatti toi ohjelmistoon myös erikoisohjelmat Kiekkotorstain ja Pakkiparin. Itse Hockey Night nähtiin MTV3:lla kauden jokaisena sunnuntaina, jolloin Hockey Nightin studiossa käytiin läpi SM-liigan kierrosta ja lähetyksessä esitettiin yksi televisio-ottelu. (Wikipedia 2017).

MTV3:n lähetyksen aikana urheilun esittäminen suomalaisessa mediassa muuttui merkittävästi. Viimeisen kahden kauden aikana ohjelmistoon tulivat mukaan maksulliset lähetykset. MTV3 esimerkiksi allekirjoitti kaudella 2003-2004 Oulun Kärppien kanssa Suomen televisiohistorian ensimmäisen maksutelevisiosopimuksen, joka antoi MTV3:n sisarkanavalle MTV3 Maxille oikeudet näyttää Kärppien kolmetoista vierasottelua maksukanavallaan. Aluksi digiboksiin sijoitettavalla sirukortilla toimiva palvelu oli käytössä vain Oulun läänissä, mutta jo samana keväänä pudotuspeleissä valtakunnan laajuisesti. Sirukortin avulla kuluttajat pääsivät myös käsiksi myös muihin otteluihin, kuin pelkkiin sunnuntailähetyksiin. Lisäksi maksukanava tarjosi jääkiekon erikoisohjelmia ja klassikko-otteluita. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017).

MTV3 siirsi myös lähetykset internetiin, kun MTV3+-paketin ostaneet katsojat pystyivät seuraamaan tietokoneeltaan Hockey Night Action Videota, joka tarjosi suoria lähetyksiä, ottelukoosteita ja makasiiniohjelmia. (Wikipedia 2017).

3.5 SM-liiga Neloselle ja maksukanaville

SM-liigan televisio-oikeudet siirtyivät Neloselle ja Canal+:lle, joka tarkoitti myös Hockey Night -formaatin päättymistä. Kaudella 2005—2006 Canal+ esitti SM-liigan otteluita tiistaisin ja torstaisin pudotuspelien välieriin saakka lopettaen samalla sunnuntailähetykset. Tämä johti SM-liigassa sunnuntaiotteluiden vähenemiseen. Nelonen puolestaan esitti finaalisarjan yksinoikeudella ja puolet semifinaaleista, jonka lisäksi se näytti viikossa neljää makasiiniohjelmaa. Katsotuoin näistä oli TimeOut, jossa tunnetut jääkiekkopersonat, kuten Jere Karalahti ja Pasi Nurminen, haastattelivat ottelupaikkakunnalla kannattajia ja Laura Ruohola juonsi otteluiden koosteita studiossa. Seuraavalla kaudella TimeOutin esittäminen kuitenkin päättyi, kun Nelonen sai oikeuden esittää kuukau-

dessa yhden suoran lauantaiottelun, jolla se korvasi erikoisohjelman. (Wikipedia 2017I).

MTV Media osti syksyllä 2008 Canal+:n, joka Nelosen tapaan alkoi esittämään lauantaina suoraa jääkiekkolähetystä. Keväällä kuitenkin kilpailuvirasto puuttui asiaan eväämällä MTV:ltä ja Canal+:lta lähetysoikeudet ja huutokauppasi ne Parsifal Sportin omistamalle, vastaperustetulle URHOtv:lle. Syynä oikeuksien eväämiselle oli kilpailun vääristäminen. MTV päätyi ostamaan toiseksi korkeimman sarjatason Mestiksen oikeudet Sanoma Entertainmentin omistamalta Urheilukanavalta ja siirsi jääkiekkolähetykset MTV3 MAX-kanavalle. (Jatkoaika 2014; Wikipedia 2017I).

Nelonen jatkoi lähetyksiään ilmaiskanavallaan normaalisti, kunnes se yhdessä ruotsalaisen Modern Times Groupin omistaman Viasat -kanavan kanssa julkaisi yhteistyösopimuksen muuttaen Urheilukanavan Nelonen Sportiksi ja Urheilukanavan maksullisen Urheilu+ -sisarkanavan Nelonen Sport Proksi. Kanavista tuli suomalaisten jääkiekkoseuraajien pakko-ostos, kun SM-liigan lisäksi kanavien ohjelmatarjontaan siirtyi Viasatin kautta pohjoisamerikkalainen NHL, venäläinen KHL ja ruotsalainen Allsvenskan. Samalla SM-liigan lähetykset loppuivat ilmaiskanavilta. (Kokko 2009).

Osittain SM-liigan oikeudet omistama URHOtv aloitti tammikuussa 2010 Total-palvelun, jonka kautta kahdenkymmenen euron kuukausimaksulla pystyi katsomaan jokaisen SM-liigaottelun. Sama tarjonta löytyi myös kanavan internetpalvelusta, Play-netti-tv:stä. Palvelu sai kuitenkin täystyrmäyksen sen aloitettua lähetykset saman kevään pudotuspeleissä huonon laatunsa ja pienen kapasiteettinsa takia. Palvelu kaatui jokaisena pudotuspelipäivänä vähintään kerran, jonka seurauksena URHOtv antoi jokaiselle lähetysten ostaneelle asiakkaalle kaksi ilmaislippua ottelua kohden. URHOtv:n ensimmäinen SM-liigakausi toi kanavalle lähes viiden miljoonan euron vuositappiot. (Wikipedia 2017I).

URHOtv esitti SM-liigaa vuoteen 2013 saakka, jonka jälkeen kanava lopetti lähetykset. Nelonen uusi SM-liigaa oikeudet viisivuotisella sopimuksella alkaen kaudesta 2013-2014, josta lähtien se on myös esittänyt kauden jokaisen ottelun joko maksukanaviltaan tai verkossa Ruutu.fi -palvelusta. Osan otteluista se on myös esittänyt ilmaiskanavalla. Nelosen oikeudet SM-liigaan ulottuvat kauteen 2017-2018 saakka. (Liiga 2012).

Nykyään Liigan televisiointioikeudet ovat siis Nelosella, joka televisioi kaikki ottelut joko Nelonen Pro -maksukanavilla tai Ruutu.fi -palvelussa. Myös Nelosen pääkanavalla nähdään muutamia ottelulähetyksiä kauden aikana. Sanoma Media ilmoitti keväällä 2017 luopuvansa Liigan oikeuksista sopimuksen päätyttyä kauteen 2017-2018. (Lahti 2017).

3.6 Jääkiekon suosio 2010-luvun televisiossa

Nykyaikana Suomen katsotuimmat urheilulähetykset liittyvät lähes vuosittain jääkiekkoon. Varsinkin maailmanmestaruuskisat ja olympialaiset keräävät televisioruutujen ääreen miljoonia suomalaisia, ja jääkiekkolähetykset ovat kanavillaan vuoden katsotuimpia ohjelmia. (Finnpanel 2011; Finnpanel 2012; Finnpanel 2013; Finnpanel 2014; Finnpanel 2015; Finnpanel 2016).

Tämän luvun luetteloissa käsitellään katsojalukuja. Listauksissa kerrotaan kanava, monenneksiko katsotuin ohjelma oli kanavallaan, ohjelman nimi, päivämäärä ja keskikatsojamäärä seitsemän vuorokauden aikana. Listauksiin on liitetty ilmaiskanavien kahdenkymmenen katsotuisman ohjelman joukosta jääkiekkolähetykset.

2011 muistetaan Suomen jääkiekkomaajoukkueen kultavuotena. Kuudentoista vuoden tauon jälkeen saavutettu mestaruus riehaannutti koko kansan ja ihmiset juhlivat ympäri Suomea toreilla maajoukkueen voittoa. Jääkiekon maailmanmestaruuskisojen loppuottelu olikin koko Suomen kolmanneksi katsotuin televisiolähetys heti Itsenäisyyspäivän vastaanoton (YLE1) ja Itsenäisyyspäivän tv-uutisten ja sään jälkeen. Tämä on ensimmäinen kerta, kun jääkiekkolähetys on keskikatsojamäärältään ylittänyt kahden miljoonan katsojan rajan. Kaikki Suomen ottelut, jotka esitettiin YLE2-kanavalla, ylsivät kanavan kahdenkymmenen katsotuisman ohjelman joukkoon. YLE Fem näytti viisi maajoukkueen ottelua, jotka olivat kanavan vuoden katsotuimmat lähetykset. Myös maajoukkueen kultajuhlat Helsingissä keräsi televisioruutujen ääreen yli miljoona katsojaa. (Finnpanel 2011).

YLE2 (1)	Jääkiekon MM: SWE – FIN (15.5.)	2 080 000
YLE2 (3)	Jääkiekon MM: FIN – RUS (13.5.)	1 703 000
YLE2 (4)	Torilla tavataan – MM-kultajuhlat (16.5.)	1 338 000
YLE2 (8)	Jääkiekon MM: FIN – CZE (4.5.)	1 122 000
YLE2 (9)	Jääkiekon MM: FIN – NOR (12.5.)	1 090 000

YLE2 (11)	Jääkiekon MM: FIN – SVK (7.5.)	1 032 000
YLE2 (12)	Jääkiekon MM: RUS – FIN (9.5.)	972 000
YLE2 (13)	Jääkiekon MM: LAT – FIN (2.5.)	972 000
YLE2 (17)	Jääkiekon MM: GER – FIN (6.5.)	815 000
YLE2 (19)	Jääkiekon MM: FIN – DEN (30.4.)	777 000
YLE Fem (1)	Jääkiekon MM: FIN – NOR (12.5.)	690 000
YLE Fem (2)	Jääkiekon MM: RUS – FIN (9.5.)	677 000
YLE Fem (3)	Jääkiekon MM: CAN – RUS (12.5.)	573 000
YLE Fem (4)	Jääkiekon MM: GER – FIN (6.5.)	499 000
YLE Fem (5)	Jääkiekon MM: CZE – SWE (13.5.)	397 000

2012 maailmanmestaruuskisojen televisiointioikeudet siirtyivät MTV3:lle. Suomen alkusarjan ottelu oli MTV3:n neljänneksi katsotuin televisiolähetys, jonka lisäksi yleisöä kiinnosti Suomen pronssi- sekä välieräottelu. Kisat järjestettiin Suomessa. Yleisradion kanavilla ei nähty pääsarjatasen otteluita tai maajoukkueen pelejä. (Finnpanel 2012).

MTV3 (4)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SVK (6.5.)	1 078 000
MTV3 (7)	Jääkiekon MM-kisat RUS – FIN (19.5.)	988 000
MTV3 (9)	Jääkiekon MM-kisat FIN – USA (13.5.)	959 000

2013 katsojaluvut nousivat selvästi edellisvuoteen nähden, nyt MTV3:n kymmenen katsotuin lähetyksen joukosta kahdeksan liittyi maailmanmestaruuskisoihin. Suomi ylsi pronssiotteluun, joten katsojia riitti kisojen loppuun saakka. Myös SM-liiga kiinnosti Nelosella, ilmaiskanavalla esitetty ensimmäinen finaaliottelu Tapparan ja Ässien kesken keräsi keskiarvoltaan lähes 400 000 katsojaa. (Finnpanel 2013).

MTV3 (2)	Jääkiekon MM-kisat RUS – FIN (10.5.)	1 379 000
MTV3 (3)	Jääkiekon MM-kisat LAT – FIN (14.5.)	1 331 000
MTV3 (4)	Jääkiekon MM-kisat: Pronssiottelu (19.5.)	1 249 000
MTV3 (6)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SVK (16.5.)	1 232 000
MTV3 (7)	Jääkiekon MM-kisat USA – FIN (8.5.)	1 226 000
MTV3 (8)	Jääkiekon MM-kisat FIN – FRA (6.5.)	1 195 000
MTV3 (9)	Jääkiekon MM-kisat FIN – GER (3.5.)	1 188 000
MTV3 (10)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SVK (4.5.)	1 150 000
MTV3 (12)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SWE (18.5.)	1 125 000
MTV3 (13)	Jääkiekon MM-kisat FIN – AUT (11.5.)	954 000

MTV3 (15)	Jääkiekon MM-kisat: Finaaliottelu	916 000
Nelonen (16)	SM-liigan 1. finaali Tappara – Ässät (15.4.)	388 000

2014 oli talviolympialaisvuosi. Sekä YLE2:n ja MTV3:n katsotuimmat ohjelmat olivat jääkiekkolähetyksiä. YLE2:n katsotuin lähetys oli olympialaisten yhdeksäs kilpailupäivä, jolloin Suomen jääkiekkomaajoukkue kohtasi alkusarjan viimeisessä ottelussa Kanadan. Lisäksi kanavan toiseksi ja kolmanneksi suosituimmat ottelut olivat maajoukkueen pronssiottelu Yhdysvaltoja vastaan, sekä välieräottelu Venäjän kanssa. Kansa sai nauttia suomalaisen jääkiekkoilun kultti-ikonin, Teemu Selänteen, viimeisestä maaottelusta, jonka kruunasi pronssimitali. Myös YLE Fem -kanavan lähettämä Sotshin olympiakisojen kuudes kilpailupäivä, jolloin Suomi kohtasi Itävallan, oli kanavan vuoden kuudenneksi katsotuin ohjelma. Olympialähetysten katsojalukuihin vaikuttaa kuitenkin samoissa lähetyksissä muut esitetyt lajit. (Finnpanel 2014).

Myös maailmanmestaruuskisat keräsivät MTV3:lle suuren määrän katsojia, kun Suomi eteni kisojen loppuotteluun saakka. Ottelu olikin kanavan vuoden katsotuin lähetys. Katsojaluvut on kuitenkin mitattu tässä luettelossa otteluista eräkohtaisesti, koska erien välillä ilmaiskanavalla esitettiin uutisia tai kisastudiota, joka on merkitty eri ohjelmaksi. Esimerkiksi kisojen loppuottelussa eri lähetysten välillä on jopa puolen miljoonan katsojan ero. (Finnpanel 2014).

YLE2 (1)	Sotshin olympiakisat: 9. kilpailupäivä (16.2.)	1 784 000
YLE2 (2)	Sotshin olympiakisat: 15. kilpailupäivä (22.2.)	1 761 000
MTV3 (1)	Jääkiekon MM-kisat: Loppuottelu (25.5)	1 717 000
YLE2 (3)	Sotshin olympiakisat: 14. kilpailupäivä (21.2.)	1 469 000
MTV3 (4)	Jääkiekon MM-kisat: Loppuottelu (25.5)	1 461 000
MTV3 (5)	Jääkiekon MM-kisat: Loppuottelu (25.5)	1 286 000
MTV3 (6)	Jääkiekon MM-kisat CZE – FIN (24.5.)	1 199 000
MTV3 (7)	Jääkiekon MM-kisat CAN – FIN (22.5.)	1 181 000
MTV3 (8)	Jääkiekon MM-kisat FIN – BEL (15.5.)	1 162 000
MTV3 (9)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SWI (16.5.)	1 146 000
MTV3 (10)	Jääkiekon MM-kisat FIN – BEL (15.5.)	1 142 000
YLE2 (9)	Sotshin olympiakisat: 12. Kilpailupäivä (19.2.)	1 123 000
MTV3 (12)	Jääkiekon MM-kisat FIN – RUS (11.5.)	1 122 000
MTV3 (13)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SWI (16.5.)	1 064 000
MTV3 (15)	Jääkiekon MM-kisat GER – FIN (13.5.)	966 000

MTV3 (16)	Jääkiekon MM-kisat FIN – RUS (11.5.)	948 000
MTV3 (18)	Jääkiekon MM-kisat USA – FIN (18.5.)	925 000
YLE Fem (6)	Sotshin olympiakisat: 6. kilpailupäivä (13.2.)	415 000

2015 Suomi putosi maailmanmestaruuskisojen puolivälierissä ulos kisoista, joka näkyi katsojamäärissä. Juuri puolivälieräottelu Tšekkiä vastaan oli MTV3:n vuoden katsotuin ohjelma, joskin se jäi viime kauden huipustaan yli sadalla tuhannella katsojalla. Loppuottelu Kanadan ja Venäjän välillä keräsi kuitenkin yli puolitoista miljoonaa katsojaa, mikä on hyvä osoitus lajin kiinnostavuudesta, vaikkei Suomi olisikaan mukana. (Finnpanel 2015).

YLE2:n hankki vuodelle 2015 oikeudet näyttää maajoukkueiden ottelut miesten maailmanmestaruuskisoja lukuun ottamatta. Vuodenvaihteessa käydyt nuorten maailmanmestaruuskilpailut kiinnostivat katsojia, kun Suomi tahkosi tiensä kohti mitaliotteluita. Nelosella SM-liigan ensimmäinen finaaliottelu Oulun Kärppien ja Tampereen Tapparan välillä oli kanavan viidenneksitoista katsotuin lähetys. (Finnpanel 2015).

MTV3 (1)	Jääkiekon MM-kisat FIN – CZE (14.5.)	1 613 000
MTV3 (4)	Jääkiekon MM-kisat FIN – RUS (12.5.)	1 314 000
MTV3 (5)	Jääkiekon MM-kisat (3.5.)	1 243 000
MTV3 (7)	Jääkiekon MM-kisat FIN – BEL (11.5.)	1 216 000
MTV3 (8)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SLO (7.5.)	1 202 000
MTV3 (9)	Jääkiekon MM-kisat NOR – FIN (4.5.)	1 191 000
MTV3 (10)	Jääkiekon MM-kisat FIN – SVK (9.5.)	1 165 000
MTV3 (11)	Jääkiekon MM-kisat USA – FIN (1.5.)	1 125 000
MTV3 (16)	Jääkiekon MM-kisat finaali CAN - RUS (14.5.)	1 613 000
YLE2 (8)	Jääkiekon Nuorten MM RUS – FIN (28.12.)	829 000
YLE2 (18)	Jääkiekon Nuorten MM FIN – CZE (31.12.)	741 000
YLE2 (19)	Jääkiekon Nuorten MM SVK – FIN (30.12.)	734 000
Nelonen (15)	SM-liigan 1. finaali Kärpät – Tappara (15.4.)	362 000

2016 Suomen maajoukkue eteni jälleen maailmanmestaruuskilpailujen loppuotteluun, jossa vastaan asettui Kanada. Miljoonat suomalaiset todistivat television äärellä pettymykseen päättynyttä ottelua, kun Kanada kampsesi Suomen loppuottelussa lukemin 0-2. Katsojaluvut nousivat kuitenkin roimasti viime kauteen nähden. Peräti kanavan kolmestatoista katsotuimmasta lähetyksestä kaksitoista oli maailmanmestaruuskisoista.

Tämä tarkoittaa jokaista Suomen ottelua, sekä kisastudiota välieräottelusta. Vain finaaliottelun erätauolla esitetty Kymmenen Uutiset mahtui samalle listalle. Lisäksi kanavan neljänneksitoista ja viidenneksitoista katsotuimmat ohjelmat esitettiin välieräottelun erätauolla, joten MTV3 keräsi todella suuren katsojamäärän maailmanmestaruuskisojen ansiosta. Maailmanmestaruuskisojen loppuottelu oli jälleen vuoden kolmanneksi katsotuin ohjelma Itsenäisyyspäivän vastaanoton ja Itsenäisyyspäivän tv-uutisten jälkeen. (Finnpanel 2016).

Edellisvuoden puolella alkaneet nuorten maailmanmestaruuskisat kiinnostivat myös jääkiekkokansaa. Lähes kaksi miljoonaa suomalaista todisti joukkueen voittoa Venäjäästä jatkoaikakamppailussa loppuottelussa. Ottelu oli YLE2:n vuoden katsotuin ja koko vuoden viidenneksi katsotuin ohjelma. Subin esittämä maailmanmestaruuskisojen ottelu Tanskaa vastaan keräsi 180 000 katsojaa. (Finnpanel 2016).

MTV3 (1)	Jääkiekon MM-kisat finaali FIN – CAN (22.5.)	2 305 000
YLE2 (1)	Jääkiekon Nuorten MM: RUS – FIN (5.1.)	1 981 000
MTV3 (3)	Jääkiekon MM-kisat CAN – FIN (17.5.)	1 792 000
MTV3 (4)	Jääkiekon MM-kisat SVK – FIN (15.5.)	1 606 000
MTV3 (5)	Jääkiekon MM-kisat FIN – USA (9.5.)	1 565 000
MTV3 (6)	Jääkiekon MM-kisat FIN – RUS (21.5.)	1 553 000
MTV3 (7)	Jääkiekon MM-kisat FIN – HUN (11.5.)	1 414 000
MTV3 (8)	Jääkiekon MM-kisat FIN – DEN (19.5.)	1 313 000
YLE2 (2)	Jääkiekon Nuorten MM: FIN – SWE (5.1.)	1 262 000
MTV3 (9)	Jääkiekon MM-kisat FIN – BEL (6.5.)	1 244 000
YLE2 (5)	Jääkiekon Nuorten MM: FIN – CAN (2.1.)	1 154 000
MTV3 (10)	Jääkiekon MM-kisat FIN – GER (8.5.)	1 090 000
MTV3 (11)	Jääkiekon MM-kisat FRA – FIN (14.5.)	973 000
MTV3 (12)	Jääkiekon MM-kisat CAN – USA (21.5.)	959 000
MTV3 (13)	MTV Sport: MM-kisastudio (21.5.)	940 000
YLE2 (6)	Jääkiekon Nuorten MM: RUS – USA (4.1.)	900 000
YLE2 (8)	Nuorten Leijonien kultajuhla (6.1.)	859 000
Nelonen (12)	Jääkiekon World Cup esiottelu FIN – SWE (8.9.)	530 000
Nelonen (16)	Jääkiekon World Cup esiottelu SWE – FIN (10.9.)	474 000
Nelonen (17)	Jääkiekon World Cup FIN – SWE (20.9.)	472 000
Sub (9)	Jääkiekon MM-kisat DEN – CZE (15.5.)	180 000

4 Toimittaja Liigassa

Eniten näkyvyyttä suomalaiseen jääkiekkoiluun tuo televisio. Nelosen ja Liigaa tuottavan tuotantoyhtiön lisäksi kotimainen jääkiekko kiinnostaa myös muissa medioissa. Paikalla on esimerkiksi Yleisradion urheilutoimitus, Sanomien toimittaja ja paikallistoimitusten omat haastattelijat. Liiga onkin Suomen seuratuin palloilusarja ja sen näkyvyys on omaa luokkaansa. (Taloustutkimus 2017). Haastattelin viittä eri toimittajaa, jotka ovat työskennelleet lähivuosina Liigan parissa.

4.1 Media ja Liiga

Liiga on suomalaisen jääkiekkoilun ja samalla suomalaisen palloilun yksi lippulaivoista. Median rooli Liigassa on siis valtavan iso. Sen tehtävä on kertoa ajankohtaisia ja mielenkiintoisia uutisia, ilmiöitä, tarinoita ja tapahtumia Liigan sisältä, tarjota tietoa kaukaloista ja sen ulkopuolelta niin pelaajista, valmentajista, yhteistyökumppaneista kuin kannattajistakin. Media kertoo mitä Liigaan ja samalla suomalaiseen jääkiekkoiluun kuuluu. (Tammilehto, haastattelu 2017; Harjula, haastattelu 2017). Samalla se ohjailee ja pitää yllä keskustelua suomalaisesta jääkiekkoilusta. (Järvinen, haastattelu 2017). Media nostaa Liigan näkyvyyttä ja määrittelee sen aseman yhteiskunnassa. (Waheeb, haastattelu 2016).

Median läsnäolo vaikuttaa suuresti myös liigaseurojen ja koko Liigan yhteistyökumppanien määrään. Yhteistyökumppanit maksavat seuroille näkyvyydestä, jota saadaan median kautta. Ilman yhteistyökumppaneita seurat pystyisivät käyttämään vähemmän rahaa hallinnollisiin kuluihin, pelipaikkojen ylläpitoon ja matkustuskuluihin. Myös pelaajabudjetti olisi pienempi. Tämä taas tarkoittaisi sitä, että joukkueet eivät pystyisi hankkimaan kalliita tähtipelaajia, joita ihmiset haluavat tulla katsomaan ja ihaillemaan. Ilman mediaa parhaistakaan pelaajista ei myöskään tulisi välttämättä koko kansan tunnistamia tähtiä. (Korkka, haastattelu 2016). Myös televisiointisopimukset tuottavat seuroille lisätuloja.

Nykypäivänä media on niin iso osa Liigan kokonaisuutta, että pelaajat ja seurata ymmärtävät sen olevan osa pakettia ja heidän työnkuvaansa. Joillekin pelaajille media saattaa tuntua pakolliselta pahalta, varsinkin jos he ovat olleet aiemmin mediassa negatiivisesti esillä, mutta nykyisin mediakäytännöt, sekä toimittajien ammattimainen ja pelillinen

näkemyks jäähkiekkoihluun lisäävät pelaajien luottamusta. (Harjula, haastattelu 2017; Järvinen, haastattelu 2017).

Sosiaalinen media on tuonut uuden ulottuvuuden Liigan seuraamiseen. Se on tavallisia lehtiuutisia tai televisiolähetystyksiä nopeampi ja suodattamattomampi väline, jossa median ja seuran edustajat kertovat mielipiteensä omana itsenään. Sosiaalisen median kautta valmentajat ja pelaajat pystyvät näyttämään suoraan reaaliajassa jääkiekkoa seuraavalle yleisölle tietoa ja kuvia tapahtumista, myös kaukalon ulkopuolelta. Sosiaalisen median kautta yleisö pääsee tutustumaan pelaajien koteihin ja pukukoppeihin, joihin yleisesti edes media ei pääse. (Harjula, haastattelu 2017, Tammilehto, haastattelu 2017). Sosiaalinen media on niin medialle kuin seuroillekin nykyään välttämätön väline. Siinä missä vaikkapa tiistai-illan hienoimmasta maalista kerrottiin kymmenen vuotta sitten vain tekstimuodossa seuraavan aamun sanomalehdessä, saavat kaikki kiinnostuneet tänä päivänä ihaila maalia sosiaalisen median kautta miltei välittömästi. Puhutaan vain minuuteista, kun puhuttavimmat tapahtumat jo leviävät tiuhaan sosiaalisessa mediassa. (Waheeb, haastattelu 2016). Pelaajat julkaisevat nykypäivänä siis kuvia ja videoita yksityiselämästään ilman median pyyntöä. Tästä voi päätellä, että he haluavat avata myös omaa yksityiselämänsä. Katsojaa ja mediaa kiinnostaa tähtipelaajat yksityiselämää myöten. (Harjula, haastattelu 2017). Sosiaalisen median roolin arvellaan vain kasvavan tulevaisuudessa, juurikin tiedon nopean välityksen takia.

4.2 Yksittäinen toimittaja Liigassa

Toimittajan yksi keskeisimmistä rooleista on tehdä suurelle yleisölle Liigasta kiinnostava mahdollisen tasapuolisesti, monipuolisesti ja totuudenmukaisesti. Kuten yleisestikin toimittajan työssä, faktojen täytyy olla kunnossa, oli kulma sitten positiivinen tai negatiivinen. Myös toimittajien omat näkökulmat ja mielipiteet ovat arvokkaita, kunhan ne ovat hyvin perusteltuja. Liigan kaikki osapuolet haluavat hyvää suomalaiselle jääkiekolle ja tämä näkyy mm. kunnioittamisena. Tästä hyvänä esimerkkinä mm. paidanjäädystyssen remponioiden tv-toteutus ja niiden saama huomio. (Korkka, haastattelu 2016; Waheeb 2016).

Tämä tarkoittaa myös sitä, että vaikka Liiga, seurat ja oikeuksia hallitseva media tekevät yhteistyötä oikeuksien haltija ei ole Liigan tai seurojen ilosanoman sanansaattaja. Liigalta tai seuralta tulevat viestit tulee aina arvioida journalistisin perustein. Toimittajan

tehtävä ei kuitenkaan ole syyttää ketään tai tahallisesti tuoda omaa mielipidettä esiin. (Korkka, haastattelu 2016).

Pelaajiin ja valmentajiin, kuten myös seuran ja Liigan muihin edustajiin on erilaisia tapoja luoda kontakteja. Joskus toimittaja oppii työn ohella tuntemaan seuran edustajat. Osalla toimittajista on myös aikaisempia kontakteja pelaajiin, esimerkiksi jääkiekkoharrastuksen kautta. Sosiaalinen media on myös mahdollistanut epäviralliset keskustelut julkisissa välineissä, joissa toimittajat ja pelaajat ovat vuorovaikutuksessa myös toimituksen ulkopuolisissa kysymyksissä. Samalla oppii tuntemaan, ketkä ovat mielekkäitä haastateltavia ja ketkä eivät. (Tammilehto, haastattelu 2017),

Tuttuihin ja tuntemattomiin haastateltaviin on myös tärkeää luoda kontakti ennen haastattelua. Haastateltavan saa rentoutumaan, kun hänen kanssaan keskustelee ennen haastattelutilannetta, jos mahdollista. Mikäli toimittaja haluaa saada pelaajasta irti jotain erityistä, tavoitteista on hyvä puhua etukäteen myös haastateltavan kanssa, eli kerrataan, mitä haastattelulta halutaan. Rentoutunut ilmapiiri pyritään pitämään yllä myös haastattelun aikana. Toki tällöinkin on mietittävä journalistisesta näkökulmasta, kuinka spontaania vastausta haetaan. Tällä on kuitenkin suuri merkitys nimenomaan haastateltavan rentoutumisen kannalta, joka helpottaa keskustelua hänen kanssaan. (Korkka, haastattelu 2016; Waheeb, haastattelu 2017).

Tällöin toimittajan on myös mietittävä, miten side haastateltavaan vaikuttaa itse haastatteluun. Tutulta haastateltavalta on helpompi kysyä sama kysymys monella eri tapaa, mutta mitä kriittisempi aihe on, sitä kiusallisemmaksi tilanne voi muuttua. Objektivisuuden kannalta tätä voidaan pitää huonona asiana, jos pelaajat ja toimittajat ovat liian läheisissä väleissä keskenään. Tällöin myös helposti asioiden kriittinen tarkastelu kärsii tai toisaalta haastattelu voi helposti muuttua toimittajan ja haastateltavan väliseksi sisäpiirin vuoropuheluksi, mikä voi tuntua kiusalliselta katsojan kannalta. (Korkka, haastattelu 2016). Toimittajan ja haastattelijan välinen side voi kuitenkin toisaalta nostaa haastattelun tasoa. Haastateltavan ollessa rentoutuneempi, hän voi avautua enemmän omista ja seuran asioista ja tuoda esille vastauksia, joita tuntemattomalle toimittajalle ei tulisi ensimmäiseksi mieleen kertoa. Toimittaja saattaa tällöin omata jo valmiiksi enemmän sisäpiirin tietoa, tai haastateltava pystyy kertomaan sen luottamuksellisemmin. Tuttuihin haastateltaviin on myös joissain tapauksissa helpompi saada yhteys, kun yhteystiedot ja kontaktit löytyvät jo valmiiksi ja kysymykset osaa esittää oikealla tavalla. Tällöinkään suhteet eivät kuitenkaan saa vaikuttaa haastattelun objek-

tiivisuuteen, vaan haastattelutilanteessa toimitaan tiedon välittäjänä haastateltavan ja toimittajan kesken. (Harjula, haastattelu 2017; Tammilehto, haastattelu 2017; Waheeb, haastattelu 2016).

Luottamuksen ja haastattelutilanteen sujuvuuden kannalta toimittajan tekemä taustatyö on elintärkeää. Näkökulmat eivät synny hetken mielijohteesta, vaan niitä täytyy miettiä yhdessä muun sisältötuotantotiimin ja asiantuntijoiden kanssa. Usein yksi lähetys vaatii muutamankin päivän taustatyön. (Korkka, haastattelu 2016). Työtunnit eivät lopu siihen, kun toimittaja astelee jäähallista ulos, vaan valmistautuminen tulevan ottelutapahtuman tai insertin toteutukseen alkaa jo hyvissä ajoin. Näin Waheeb (haastattelu 2016) kuvailee omaa työpäiväänsä taustatyön osalta:

”Jos päivän työni on esimerkiksi otteluselostus, joka alkaa klo 18.30, käynnistyvät taustatyöt kyseistä ottelua varten jo hyvissä ajoin edellisenä päivänä. Pelipäivänä teen normaalisti taustatöitä noin klo 8 – 15, jonka jälkeen siirryn hallille. Sanoisin, että taustatyön rooli on vähintään 60% yhtä selostettavaa ottelua kohden, useimmiten jopa enemmänkin. Selostajan työhön sisältyy yleisesti paljon vääriä oletuksia: katsojat usein luulevat selostajan vain menevän paikan päälle otteluihin, kun totuus on, että suurin osa työstä tehdään paljon ennen kuin kiekko putoaa jäähän. Tuottajan roolissa puolestaan yhden ison ottelulähetysten suunnittelu ja kokonaisvalmistelu vie keskimäärin kaksi työpäivää sekä kyseisen otteluiltaan siihen päälle.”

Monelle toimittajalle taustatyön tekeminen ja lajitietämys syntyy myös sivutuotteena vapaa-ajalla, kun hän vierailee jääkiekkotapahtumissa, seuraa lajiin liittyviä uutisia oman mielenkiintonsa takia tai tarkastaa tulospalveluista otteluiden tuloksia.

Tuottajalla tai toimittajalla on usein myös vastuu määrittää näkökulma, jolla asiaa tai tapahtumaa tarkastellaan. Usein kiinnostavuuden kannalta kulma on joko kriittinen eli yleensä negatiivissävytteinen tai yltiöpositiivinen. Ääripäät myyvät ja kiinnostavat. Liigassa on paljon puheenaiheita, joista tuottajan yksi tärkeimmistä tehtävistä on valita asiantuntijoiden kanssa kiinnostavimmat, sillä maksullinen tuote pitää myydä kuluttajille muun muassa puheenaiheiden kautta. Tasapaksuus ja yllätyksettömyys kiinnostavat harvoin. ”Jos jokin on mielestämme suurta, se pitää käsitellä suuresti” tai ”jos haluamme tehdä jostain suurta, se pitää käsitellä suuresti.” Medialla on paljon valtaa siihen, mitkä puheenaiheet nousevat valtakunnallisesti pinnalle, toki journalistinen etiikka huomioiden. (Korkka, haastattelu 2016). Toimittajat ovat samalla tässä tuotteessa mie-

lipidevaikuttajia, jonka on tärkeää ottaa huomioon myös ne asiat, jotka kiinnostavat katsojaa. (Harjula, haastattelu 2017; Waheeb, haastattelu 2016).

Tammilehto (haastattelu 2017) nosti tärkeänä seikkana myös urheilutoimituksessa esiin journalistin ohjeet, jotka ovat hyvä ohjenuora toimittajan työssä;

- *Journalisti on vastuussa ennen kaikkea lukijoilleen, kuulijoilleen ja katselijoilleen. Heillä on oikeus saada tietää, mitä yhteiskunnassa tapahtuu.*
- *Tiedonvälityksen sisältöä koskevat ratkaisut on tehtävä journalistisin perustein. Tätä päätösvaltaa ei saa missään oloissa luovuttaa toimituksen ulkopuolisille.*
- *Journalistilla on oikeus ja velvollisuus torjua painostus tai houkuttelu, jolla yritetään ohjata, estää tai rajoittaa tiedonvälitystä.*
- *Journalisti ei saa käyttää asemaansa väärin. Hänen ei pidä käsitellä aiheita, joihin liittyy henkilökohtaisen hyötymisen mahdollisuus eikä vaatia tai vastaanottaa etuja, jotka voivat vaarantaa riippumattomuuden tai ammattietiikan.*
- *Käsitellessään omalle tiedotusvälineelle, konsernille tai sen omistajille merkittäviä asioita journalistin on hyvä tehdä asiayhteys lukijalle, kuulijalle ja katsojalle selväksi.*
- *Journalistin velvollisuus on pyrkiä totuudenmukaiseen tiedonvälitykseen.*

4.3 Haastattelutilanteet Liigassa

Liigassa, kuten muussakin journalistisessa työssä haastattelutilanteet ja ympäristö ovat monipuolisia. Liigan kanssa on tehty sopimus mediasäännöistä, joka myös osaltaan velvoittaa seuroja antamaan lausuntoja ottelutapahtumissa ja niiden ulkopuolella.

Haastattelutilanteissa itsensä esittely sekä ystävällinen ja positiivinen käytös on toimittajalle perusetikettiä. Luottamus toimittajan ja haastateltavan välillä on tärkeää. Esimerkiksi perusteettomat klikkiotsikot ja huono valmistautuminen haastatteluun heikentävät tätä luottamusta. Ammatillinen kunnioitus osapuolten välillä on tärkeä säilyttää. (Korkka, haastattelu 2016).

Yksi haastattelu-ympäristö on ottelutapahtumiin keskittyvät haastattelut. Tällöin haastattelupaikkana toimii jäähalli ja sen ympäristö ja haastatteluiden ajankohta on ennen otteluita, pelien aikana erätauoilla ja otteluiden jälkeen. (Harjula, haastattelu 2017; Waheeb, haastattelu 2016).

Ottelupäivänä ennakkohaastattelut ovat yleisesti etukäteen sovittuja, rauhassa tapahtuvia kohtaamisia, jossa toimittajan lisäksi on mukana joukkueiden edustaja, yleensä joko pelaajatasolta, tai valmennuksesta. Haastattelussa keskitytään tulevaan tapahtumaan ja kerätään seuralta faktatietoa, mitä on lupa odottaa.

Kesken ottelun medialla on hyvin rajalliset mahdollisuudet saada tietoa suoraan seuroilta. Lähestulkoon ainoa mahdollisuus tähän on erätauat, joiden aikana toimittajilla on mahdollisuus saada nopea, noin parin minuutin tilannekatsaus joukkueen edustajalta. Erätaukohaastattelussa tarkastellaan jo tapahtunutta ja käännetään katseet seuraavaan erään. Mietitään mitä muutoksia tehdään ja mitä tulee pitää ennallaan.

Ottelun jälkeiset haastattelut tapahtuvat usein myös koppelikäytävillä. Tällöin analysoidaan seuran edustajan kanssa mennyttä ottelutapahtumaa ja saatetaan katsastaa jo tulevaa. Seurat järjestävät medialle usein ottelun jälkeen myös lehdistötilaisuuden, joissa seurojen valmentajat antavat oman näkemyksensä ottelun tapahtumista.

Ottelutapahtumien ulkopuolella haastatteluiden ympäristöön, haastateltavan valintaan ja haastattelun teemaan on rajana vain mielikuvitus. Ottelulähtökyksen insertteihin, makasiiniohjelmiin ja kuvituskuvan hakemiseen tehtyyn toimitustyöhön on usein enemmän aikaa valmistautua ja haastattelun teema ei välttämättä enää pyöri ottelutapahtuman keskiössä. Näissä haastatteluissa saatetaan paneutua syvemmin pelaajan ja tai seuran tilanteeseen, menneeseen, nykyiseen ja tulevaan.

Haastatteluiden tekeminenkin on yleensä helpompaa ennen kautta tai kauden aikana välipäivinä, kun seurojen keskittyminen ei ole vielä täysin kiinni ottelutapahtumissa. Myös ottelun lopputulos ratkaisee haastattelun luonteen. Hävityn ottelun jälkeen ulosanti ja mieliala ovat usein suppeampia, mutta saattavat tuottaa rehellisemmän vastauksen. Voiton jälkeen ilmapiiri on positiivisempi, mutta tämä saattaa tehdä vastauksista latteampia. On itsestäänselvyys, että esimerkiksi kevään pudotuspelien aikaan seurat haluavat pitää katseet ja keskittymisen kiinni tiukassa pelirytmissä, kun taas muun muassa off-seasonilla, eli kauden ulkopuolella seurat ovat valmiimpia tulemaan myös ottelutapahtumien ulkopuolella haastattelutilanteisiin. Pudotuspeleissä seurat pyrkivät pudottamaan pois kaiken ylimääräisen, joka saattaisi vaikuttaa pelaajien valmistautumiseen. (Korkka, haastattelu 2016; Tammilehto, haastattelu 2017; Waheeb, haastattelu 2016).

Median näkökulmalla saattaa olla pelaajaan suurikin merkitys. Pelaajan lukiessa itsensä positiivista uutisointia, voi hän saada itseluottamusta ja lisäpontta tuleviin otteluihin. Varsinkin nuoremmilla pelaajilla myös yksittäinen negatiivinen uutisointi voi jäädä vaivaamaan ja vaikuttaa itseluottamukseen tasoon. Pelaajat ovat kuitenkin ammattilaisia ja varsinkin kokemuksen lisääntyessä he osaavat käsitellä asiat nopeammin. (Harjula, haastattelu 2017; Waheeb, haastattelu 2016).

Haastattelutilanteesta riippuen myös haastattelun motiivi median näkökulmasta vaihtelee. Pelaajilta ja valmentajilta haetaan yleisesti suoritusta avaavaa analyysiä, mutta tämän lisäksi pyritään saamaan myös tunteita ja reaktioita esiin. Non-verbaalinen viesti voi olla se kiinnostavin osa haastattelua. Pelaaja on lisäksi ainoa, joka voi välittää valitsevan tunteen kaukalosta. (Korkka, haastattelu 2016). Pelaajien ja valmentajien kommentit tulee olla rehellisiä, mutta samaan aikaan mielenkiintoisia. Haastateltavat pelaajat tai valmentajat valitaan sen mukaan, millaisia asioita kyseisessä lähetyksessä muutenkin on aiheina. Pelaaja- ja valmentajahaastattelut tukevat näin usein myös koko lähetyksen kantavaa teemaa. (Waheeb, haastattelu 2016).

Vaikka haastateltavat valikoituvat journalistisin perustein lähetyksen teeman ja ottelutapahtumien kautta, haetaan yksittäisiin haastatteluihin verbaalisia, kiinnostavia ja värikkäitä persoonia. (Korkka, haastattelu 2016). Haastateltava on sanavalmis, hän erotuu muusta massasta ja hänellä on mielipide tai faktatieto kaivattuun kysymykseen. Toki myös peliotteet –ja taidot vaikuttavat siihen, kenet halutaan haastateltavaksi. (Järvinen, haastattelu 2017).

Yleisesti seurat ymmärtävät hyvin medianäkyvyyden arvon, eikä haastatteluja ole vaikeaa järjestää. Joissain tapauksissa esimerkiksi valmentaja saattaa heittää idean, mistä hänen mielestään kannattaisi tehdä laajempaa juttua. Jos aihe on kiinnostava, näihin yleensä tartutaan. Pelaajilta tällaisia heittoja tulee harvemmin. Pelaajan motivaatio antaa haastatteluja liittyä siihen, että se on yksi osa heidän työtään ja sitä, mistä heille palkkaa maksetaan. (Waheeb, haastattelu 2016). Toisissa ääritapauksissa seurat ovat saattaneet jopa sanella, millaisia juttuja heistä tai pelaajista ei saa kirjoittaa, tai kieltäytyä haastatteluista, mutta Liigassa harvemmin törmää yksittäisiin henkilöihin, jotka suoraan kieltäytyvät haastatteluista. (Harjula, haastattelu 2017).

Henkilökohtaisella tasolla haastateltavista löytyy isoja eroja. Pelkästään pelaajan luonne vaikuttaa paljon siihen, miten pelaaja viihtyy haastattelutilanteessa. Esimerkiksi poh-

joisamerikkalaisia pelaajia pidetään helpommin lähestyttävänä ja ulospäinsuuntautuneina, mutta joskus heidän pitkätkään vastauksensa eivät tuo esille enempää sisältöä, kuin samaan kysymykseen ytimekkäästi vastanneen suomalaisen pelaajan. (Harjula, haastattelu 2017). Osalla haastateltavista myös ikä, ja tätä kautta kokemus haastattelu-tilanteissa näkyy. Vastaukset pysyvät ytimekkäinä ja hermostuneisuutta ei ole havaittavissa. Kokeneet pelaajat osaavat antaa vastauksia myös oman suorituksen ulkopuolelta katsoen kokonaiskuvaa. Toisaalta nykyään nuoret pelaajat ovat entistä valmiimpia kohtaamaan toimittajat, osaksi hyvän mediakoulutuksen takia, osaksi siksi, että media on nykyään kiinnostunut myös juniorikiekkoilusta. Loistavia esimerkkejä lähivuosina ovat esimerkiksi Patrik Laine ja Jesse Puljujärvi. (Waheeb, haastattelu 2016). Osa nuorista pelaajista taas saattaa välttää haastattelua kokemattomuuden takia tai siksi, ettei tunne itsellään olevan juurikaan sanottavaa. (Tammilehto, haastattelu 2017).

4.4 Median ja liigan vuorovaikutuksen muutokset ja tulevaisuus

Median vaikutus Liigaan on lähes täysin erilainen, kuin mitä se oli esimerkiksi kaksikymmentä vuotta sitten. Vain vajaassa kymmenessä vuodessa on ottelutarjonta lisääntynyt kahdesta tai kolmesta viikoittaisesta lähetyksestä jokaisen ottelutapahtuman suoraan taltiointiin. (Harjula, haastattelu 2017). Liiga on ymmärtänyt, että ylläpitääkseen asemansa seuratuimpana liigana, sen tulee uusiutua. Katsojalle pitää tarjota aina jotain uutta. Liiga kilpailee myös muiden viihdemuotojen kanssa ja tavoittelee vakiokatsojien lisäksi myös laajempaa kohderyhmää, joten pelin lisäksi tuotteen on tarjottava myös jotain muuta. Tämä näkyy paitsi kehittyneinä ottelutapahtumina, mutta myös seurojen ja pelaajien avoimuutena mediaa kohtaan. Silti, matkaa esimerkiksi pohjoisamerikkalaiseen käytäntöön on vielä paljon. (Korkka, haastattelu 2016).

Esimerkiksi pukukopit ovat vielä joukkueelle pyhä paikka, vaikka katsojan kannalta juuri se, mitä siellä tapahtuu, olisi kiinnostavaa. Pelaajat raottavat kuitenkin aiempaa enemmän muun muassa yksityiselämäänsä. Myös mikrofoniin kiinnitys, eli pelaajien ”mikitytys” ottelun yhteydessä veisi tuotantoa pohjoisamerikkalaisempaan malliin. (Korkka, haastattelu 2016).

Seurat tuottavat nykyään myös itse paljon sisältöä, varsinkin sosiaaliseen mediaan ja tämän kaltainen tuotanto tulee myös kasvamaan jatkossa. (Korkka, haastattelu 2016).

5 Johtopäätökset

Jääkiekosta on noin sadassa vuodessa kasvanut Suomen suosituin ja seuratuin urheilulaji. Alunperin tämän mahdollisti Suomen maantieteellinen sijainti kylmällä vyöhykkeellä, joka tarjosi harrastajille mahdollisuuden harrastaa jääkiekkoa luonnonjäällä. Kehitystä edisti myös suomalaisten kiinnostus jääurheiluun sekä olemassa olevat luistin- ja jääpalloseurat. Suomessa myös lajiliitot ja seurat edistivät jääkiekon kasvua, esimerkiksi kasaamalla jo varhaisessa vaiheessa maajoukkueen ja perustamalla suomenmestaruussarjan.

Jääkiekon suosioista kertoo se, että sitä haluttiin pelata myös sotavuosina ja jääkiekkoa kehitettiin vuosi vuodelta ammattimaisempaan suuntaan. Viimeistään tekojääratojen ja jäähallien valmistuminen, sekä pelaajien siirtyminen täysipäiväiseen jääkiekkoiluun tekivät Suomesta varteenotettavan jääkiekkomaan maailmalla. Määrätietoista jääkiekkokulttuurin luomista kuvaa halu toteuttaa jääkiekkoiluun liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä tapahtumia, kuten maailmanmestaruuskisoja. Myös organisaatiouudistukset, onnistuneet ja epäonnistuneet, ovat kehittäneet kotimaista kiekkoilua.

Nykyisin suomalaiset seuraavat vuosittain järjestettäviä jääkiekon maailmanmestaruuskisoja, joka on ollut MTV3:n valttikortti jo vuosia. Maailmanmestaruuskisat ovat keränneet miljoonayleisön televisioiden ääreen. Maailmanmestaruuskisojen lisäksi myös olympiajääkiekkolähetykset on ollut vuoden katsotuimpia ohjelmia.

Jääkiekkolähetyksien televisiointioikeuksista ollaan taisteltu kanavien välillä. Maajoukkueotteluista näytetään lähes joka ikinen aina harjoitusotteluista lähtien. SM-liigaa näytetään tänä päivänä televisiosta tai nettipalveluiden kautta jokainen kauden ottelu. Maksukanavilta voidaan myös seurata ulkomaisia kiekkosarjoja.

Toimittajalla ja medialla on kiekkosarjoissa tärkeä rooli. Media on otteluiden ja tapahtumien tiedonvälittäjä katsojille. Jääkiekkotoimittajien rooli korostuu entisestään, kun kyseessä on Suomen seuratuin urheilulaji. Taustatyön tekeminen sekä ja oikea ja mielenkiintoinen lähestymistapa haastateltaviin ja aiheeseen ovat työn tärkeimpiä elementtejä. Televisiointia ja mediakäytäntöjä kehitetään entistä ammattimaisempaan suuntaan, jotta yhteistyö liigojen, seurojen, median ja katsojien välillä olisi entistä nautinnollisempaa.

Lähteet

Finnpanel 2011. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/top/2011>

Finnpanel 2012. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2012/>

Finnpanel 2013. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2013/>

Finnpanel 2014. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2014/>

Finnpanel 2015. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2015/>

Finnpanel 2016. Vuoden katsotuimmat lähetykset kanavittain.

<https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/topv/2016/>

Honkavaara 1961. Jääkiekkokirja 1961-1962. Suomen mestaruuskilpailut 1928-61. Suomen Urheilumuseo, digitoitu arkisto.

<http://www.urheilumuseo.fi/Portals/47/Pdf-tiedostot/1961-62.pdf>

Ilta-Sanomat 2013. Harkimo: Jokerit siirtyy KHL:ään 2014. Ilta-Sanomat 28.6.2013.

<http://www.is.fi/nhl/art-2000000634877.html>

International Hockey Wiki 2017. Laszlo Rona.

http://internationalhockey.wikia.com/wiki/Laszlo_Rona

Jatkoaika 2014. Asiaa jääkiekon SM-sarjan/SM-liigan/Liigan televisiointihistoriasta. Jatkoaika 13.7.2014.

<http://keskustelu.jatkoaika.com/threads/asiaa-j%C3%A4%C3%A4kiekon-sm-sarjan-sm-liigan-liigan-televisiointihistoriasta.59107/>

Kauhala 2016a. Perinnesarja, osa 2: Askeleet Jääkiekon SM-liigan perustamiseksi. Liiga 12.10.2016.

<http://liiga.fi/uutiset/2016/10/12/perinnesarja-osa-2-askeleet-jaakiekon-sm-liigan-perustamiseksi>

Kauhala 2016b. Perinnesarja, osa 1: Jääkiekkoilun modernisointi ennen SM-liigaa. Liiga 5. 10.2016.

<http://liiga.fi/uutiset/2016/10/05/perinnesarja-osa-1-jaakiekkoilu-modernisoitui-ennen-sm-liigaa>

Kauhala 2016c. Perinnesarja, osa 17: TPS:n mestaruus 1990. Liiga 25.1.2017.

<http://liiga.fi/uutiset/2017/01/25/perinnesarja-osa-17-tpsn-mestaruus-1990>

Kauhala 2016d. Perinnesarja, osa 18: TPS ykköseksi myös olosuhteissa 1991. Liiga 1.2.2017.

<http://liiga.fi/uutiset/2017/02/01/perinnesarja-osa-18-tps-ykkoseksi-myos-olosuhteissa-1991>

Kauhala 2016e. Perinnesarja, osa 19: Jokerien ensimmäinen mestaruus 1992. Liiga 8.2.2017.

<http://liiga.fi/uutiset/2017/02/08/perinnesarja-osa-19-jokerien-ensimmainen-mestaruus-1992>

Kauhala 2016f. Perinnesarja, osa 20: TPS Jursinovin aikaan ja mestariksi 1993. Liiga 15.2.2017.

<http://liiga.fi/uutiset/2017/02/15/perinnesarja-osa-20-tps-jursinovin-aikaan-ja-mestariksi-1993>

Kauhala 2016g. Perinnesarja, osa 21: Valmentajanvaihdos tuotti tulosta 1994. Liiga 22.2.2017.

<http://liiga.fi/uutiset/2017/02/22/perinnesarja-osa-21-valmentajanvaihdos-tuotti-tulosta-1994>

Kokko 2009. Nelonen ja Viasat yhteistyöhön - Nelonen Sport aloittaa helmikuussa. Mediamonitori 7.12.2009.

<https://www.mediamonitori.fi/index.php/uutiset/televisio/572-nelonen-ja-viasat-yhteistyoehoen-nelonen-sport-pro-aloittaa-helmikuussa>

Lahti 2017. Nelonen luopuu jääkiekon SM-liigan televisiointioikeuksista. Ilta-Sanomat 27.4.2017.

<http://www.is.fi/sm-liiga/art-2000005187560.html>

Liiga 2012. SM-liiga ja Nelonen uuteen mediasopimukseen. Liiga 20.6.2012.

<http://liiga.fi/uutiset/2012/06/20/sm-liiga-ja-nelonen-uuteen-mediasopimukseen>

Mennander & Mennander 2004. Liigatähdet — Jääkiekon SM-liiga 30 vuotta. Gummerus Kustannus 2004.

Oulun Kärpät 2016. Oulun Kärpät vuodesta 1946.

<http://historia.karpat.fi/>

Päätaalo 2015. Uusi tutkimus vahvistaa: Liiga Suomen seuratuin urheilusarja. Helsingin Sanomat 30.3.2015.

<http://www.hs.fi/urheilu/art-2000002865465.html>

Quant hockey 2017a. Suomalaisten NHL-pelaajien kaikkien aikojen runkosarjatilastot. 2.5.2017.

<http://www.quanthockey.com/nhl/fi/nationality/finnish-nhl-players-career-stats.html>

Quant hockey 2017b. Finnish WHA Players - All-time stats.

<http://www.quanthockey.com/wha/en/nationality/finnish-wha-players-career-stats.html>

Tappara 2016. Historia.

<http://www.tappara.fi/liiga/tappara-historia/>

Suomen Jääkiekkoliitto 2017a. Info 24.1.2017.

<https://www.finhockey.fi/info/>

Suomen Jääkiekkoliitto 2017b. Historia.

<https://www.finhockey.fi/info/historia/> (luettu 10.4.2017)

Suomen Jääkiekkomuseo 2014a. Suomen jääkiekkohistoriaa.

<http://jaakiekkomuseo.vapriikki.fi/historia2.htm> (luettu 12.4.2017)

Suomen Jääkiekkomuseo 2014b. Jääkiekkokirjat.

<http://jaakiekkomuseo.vapriikki.fi/jaakiekkokirjat.htm>

Suomen Urheilulehti 2/1899. Hiihto ja luistelu. Suomen Urheilumuseo, digitoitu arkisto.

<http://www.urheilumuseo.fi/Portals/47/Pdf-tiedostot/1899.pdf>

Taloustutkimus 2017. Taloustutkimuksen tuore tutkimus kertoo, mihin lajiin kannattaa panostaa 30.3.2017.

<http://www.taloustutkimus.fi/?x1538426=4745486>

Wikipedia 2017a. Jääkiekon maailmanmestaruuskilpailut.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_maailmanmestaruuskilpailut&oldid=16451779 (luettu 12.4.2017)

Wikipedia 2017b. Jääkiekon naisten maailmanmestaruuskilpailut.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_naisten_maailmanmestaruuskilpailut&oldid=16420393 (luettu 17.4.2017)

Wikipedia 2017c. Suomen alle 20-vuotiaiden jääkiekkomaajoukkue.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Suomen_alle_20-vuotiaiden_j%C3%A4%C3%A4kiekkomaajoukkue&oldid=16423026 (luettu 17.4.2017)

Wikipedia 2017d. Suomen alle 18-vuotiaiden jääkiekkomaajoukkue.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Suomen_alle_18-vuotiaiden_j%C3%A4%C3%A4kiekkomaajoukkue&oldid=16436670 (luettu 17.4.2017)

Wikipedia 2017e. Luettelo jääkiekon SM-mitalisteista.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Luettelo_j%C3%A4%C3%A4kiekon_SM-mitalisteista&oldid=16450120 (luettu 12.4.2017)

Wikipedia 2017f. SM-sarja (jääkiekko).

[https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=SM-sarja_\(j%C3%A4%C3%A4kiekko\)&oldid=16370508](https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=SM-sarja_(j%C3%A4%C3%A4kiekko)&oldid=16370508)

Wikipedia 2017g. Jussi Tiitola.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Jussi_Tiitola&oldid=15514410

Wikipedia 2017h. Jääkiekon SM-sarjakausi 1943—1944.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_SM-sarjakausi_1943%E2%80%931944&oldid=16454100

Wikipedia 2017i. Jääkiekon SM-liiga.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_SM-liiga&oldid=16448717

Wikipedia 2017j. Luettelo SM-liigassa jääkiekkoilleista ulkomaalaisista.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Luettelo_SM-liigassa_j%C3%A4%C3%A4kiekkoilleista_ulkomaalaisista&oldid=15894980

Wikipedia 2017k. Jääkiekon SM-liigan karsinnat.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_SM-liigan_karsinnat&oldid=15820397

Wikipedia 2017l. Jääkiekon televisiointi Suomessa.

https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=J%C3%A4%C3%A4kiekon_televisiointi_Suomessa&oldid=16433770

Yle 2007. Leijonille esikoishopeaa Calgarysta 23.4.2017.

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/04/23/leijonille-esikoishopea-calgarysta>

Ylä-Anttila 2013. ”SM-liigan virallinen nimi ei muutu”. Ilta-Sanomat 9.8.2013.

<http://www.is.fi/sm-liiga/art-2000000646544.html?nomobile=4>

Haastattelut

Harjula, Iiro 2017. Viasat Sport, tuottaja ja studioisäntä. 18.2.2017.

Korkka, Minna 2016. Moskito Television Oy, tuottaja ja studioemäntä. 1.11.2016.

Järvinen, Ville 2017. Sanoma Games, tuotepäällikkö. 18.2.2017

Tammilehto, Teemu 2017. Yleisradio, toimittaja. 15.3.2017

Waheeb, Sebastian 2016. Moskito Television Oy, tuottaja ja toimittaja. 1.11.2016

